

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

СОЛИҚЛАР БУХГАЛТЕРИЯ ҲУҚУҚ

2005 йил июлдан чиқа бошлаган

«СБХ» газетаси билан биргаликда тарқатилди.

Хабарлар оқими

КРЕДИТ БИТИМИ ИМЗОЛАНДИ

Мамлакатимизга ташриф буюрган Саудия Арабистони Подшоҳлиги молия вазири Иброҳим Абдулазиз Ал-Ассаф 4 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигида музокара ўтказди.

Мулоқот чоғида Ўзбекистон билан Саудия Арабистони ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик ижтимоий-сиёсий, савдо-иқтисодий, сарможий ва гуманитар соҳаларда изчил ривожланиб бораётгани, бунда икки давлат раҳбарларининг учрашувларида эришилган келишувлар муҳим ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилаётгани алоҳида таъкидланди.

Музокарада савдо-иқтисодий ва сарможий ҳамкорлик кўламини янада кенгайти-

риш ва мустаҳкамлаш, биргаликда икки томон учун ҳам манфаатли лойиҳалар ишлаб чиқиш ва амалга оширишга оид масалалар юзасидан атрафлича фикр алмашилди.

Учрашув якунида Ўзбекистон ва Саудия Арабистони молия вазирликлари ўртасида Бухоро вилоятидаги «Олот» насос станциясини реконструкция қилиш лойиҳаси бўйича кредит битими имзоланди.

Ў.А.

МУСТАҲКАМ ОИЛА – ЖАМИЯТИМИЗ АСОСИ

Ўзбекистонда Президентимиз Ислон Каримов ташаббуси билан амалга оширилаётган ижтимоий йўналтирилган сиёсатнинг устувор йўналишларидан бири – оила институтини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашдир. «Ижтимоий фикр» жамоатчилиги фикрини ўрганиш маркази томонидан ўтказилган ижтимоий тадқиқот фуқароларнинг мамлакатимизда ушбу соҳада амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотларни баҳолаши, республикамиз аҳолисининг оила, никоҳ ва бола тарбияси каби муҳим тушунчаларга муносабатини аниқлашга бағишланди. «Жамият ва оила: маънавий ва ахлоқий олам» мавзусидаги на-вбатдаги сўровда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан аҳолининг барча қатламлари, ёши, маълумоти, оилавий аҳоли ва миллати турли хил бўлган шаҳар ҳамда қишлоқларда яшовчи фуқаролар иштирок этди.

Тадқиқотлар натижаларининг қиёсий таҳлили шуни кўрсатдики, оила ва оила негизи аксарият фуқароларимиз қадриятлари тизими ва тузилмасида устувор аҳамиятга эгадир. Охириги сўров мамлакатимиз аҳолиси жамият ва давлатда барқарорликни таъминлаш ҳамда мустаҳкамлаш оиланинг асосий ижтимоий вазифаси, деб билишини яна бир қарра тасдиқлади. Шу билан бирга, ўтган йиллардаги сўровларга қараганда ўсиб келаётган ёш авлодни ватанпарварлик, миллий аънава ва қадриятларни ҳурмат қилиш ва асраб-авайлаш, мамлақати, халқи, жамияти, ота-онаси олдидаги фуқаролик бурчини бажаришга масъулиятли муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш оиланинг биринчи галдаги ижтимоий вазифаси, деб ҳисоблайдиган фуқаролар сони анча кўпайган.

Чунончи, никоҳдан ўтиш ва оила қуриш учун эркакларда 24-25, аёлларда 18-20 ва ундан катта ёш энг қулай ёш, деб ҳисоблайдиган ҳамюртларимиз сони ортиб бормоқда. Яъни, фуқароларимизнинг фикрича, ёшлар оила қуришга пухта тайёрланиши ва бунга катта масъулият билан ёндашиши зарур.

Фуқароларимизнинг аксарияти оила қураётган ёш йигит-қизлар тиббий кўрикдан ўтиши, бир-бирига соғлиғи тўғрисида маълум қилиши шарт эканлигини қайд этган. Ёшлар ва уларнинг ота-оналари учун бўлғуси эр-хотин соғлом бўлишининг аҳамияти ортиб бормоқда. Бу соғлом фарзандлар туғилишига масъулиятли ёндашув, қуриладиган оиланинг ижтимо-

ий фаровонлигини таъминлашга интилиш кучаяётганидан далолат беради. Юртимиздаги оилаларда ота-оналар обрўси ва таъсирининг юқори даражаси сақланиб қолмоқда – сўралганларнинг деярли ҳаммаси оила қуришда уларнинг розилигини олиш зарур, деб ҳисоблайди.

Фуқароларимизнинг аксарияти учун ўтган йиллардаги каби ёшларнинг моддий жиҳатдан мустақил бўлишига эришиш муҳим экани намойён бўлди. Шу билан бирга, 2007 йилги сўровга нисбатан оила қуришда ёшларнинг бир-бирини севиши муҳим, деб ҳисоблайдиган фуқаролар сони анча кўпайган. Сўров иштирокчиларининг фикрига кўра, Ўзбекистондаги аксарият оилаларда оила аъзолари ўртасидаги ўзаро муносабат яхши. Сўров шуни кўрсатдики, ушбу муносабатлар оила аъзоларининг бир-бирини ҳурмат қилиши ва тушуниши, маънавий жиҳатдан яқинлиги, ўзаро меҳр-муҳаббати ва аҳиллигига асосланган. Бу борада оиладаги мажбуриятларни эр-хотин ўртасида тақсимлаш тузилмаси ҳам аънавий тарзда сақланиб келмоқда, яъни эр оила бошлиғи (83,8 фоиз) ва асосий боқувчи (70 фоиз) ҳисобланади. Шунингдек, ўтказилган сўров давомида оилада эр-хотин, ота-оналар ва фарзандлар ўртасидаги муносабатлар янада демократлашаётгани аниқланди. Фуқароларнинг аксарияти оиладаги муҳим масалалар ота ва она томонидан қабул қилиниши, улар фарзандларини биргаликда тарбия қилиши шарт, деб ҳисоблайди.

Сўров қатнашчиларининг фикрига кўра, оилаларнинг фаровонлик даражаси ҳам барқарор ўсмоқда. 2005-2007 йиллардаги сўровлар натижалари билан таққосланганда, ўз оиласини аҳолининг ўрта қатламига киритадиган оилалар сони қарийб икки бараварга кўпайган, ўзини кам таъминланган, деб ҳисоблайдиган оилалар сони эса деярли олти бараварга камайган.

Жамоатчилик фикрича, замонавий оиланинг моддий ва маънавий фаровонлиги Президентимиз Ислон Каримовнинг оилани ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва аҳолини кучли ижтимоий ғимоя қилиши таъминлашга қаратилган сиёсатининг натижасидир. Оила институтининг барқарорлиги ва уни янада ривожлантириш, ўз навбатида, мамлакатимизни келгусида муваффақиятли тараққий этишининг кафолатидир.

Ў.А. материаллари асосида тайёрланди.

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

ҲУЖЖАТЛАР МУВОФИҚЛАШТИРИЛДИ

Президентнинг 2009 йил 25 майдаги ПФ-4114-сон Фармони билан Президентнинг бир қатор ҳужжатларига уларни Президентнинг 2009 йил 30 мартдаги ПК-1083 ва ПК-1084-сон қарорларига мувофиқлаштирувчи баъзи ўзгаришлар киритилди. Ушбу қарорларга мувофиқ «Қишлоқ қурилиш банк» ва «Агробанк» акциядорлик тижорат банклари ташкил этилган.

ҲАР БИР ШОХОБЧА УЧУН ТЕРМИНАЛ

Президентнинг «Тижорат банклари депозитарига аҳоли ва хўжалик субъектлари бўш маблағларини жалб этишни янада рағбатлантириш кўшимча чора-тадбирлари тўғрисида» қарорига мувофиқ (2009 йил 6 апрелдаги ПК-1090-сон) Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 23 майдаги 147-сон қарори билан ҳукуматнинг айрим қарорларига ўзгариш ва кўшимчалар киритилди («Норма маслаҳатчи»да чоп этилади).

Чунончи, Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 22 июндаги «Нақд пул муомаласини мустаҳкамлаш ва тижорат банкларининг масъулиятини оширишга доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 264-сон қарорига киритилган ўзгаришга мувофиқ, савдо корхоналарини тўловларни пластик карточкалар буйича қабул қилиш терминллари билан жиҳозлашга доир талаблар бузилган ҳолларда чакана савдо учун берилган рухсатномаларнинг амал қилиши ўн иш кунидан ортқ мuddатга тўхтатиб қўйилиши ёки бекор қилиниши мумкин.

Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 26 ноябрдаги 407-сон қарори билан тасдиқланган Улгуржи ва чакана савдо фаолиятини рўйхатдан ўтказиш ва амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомга киритилган меъёрларга мувофиқ, савдо залининг майдони 150 кв метрдан ортқ бўлган турғун савдо шохобчаларида тўловни пластик карточкалардан фойдаланган ҳолда амалга ошириш учун тўловларни пластик карточкалар буйича қабул қилиш терминалларининг мавжудлиги таъминланиши керак.

Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 13 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида чакана савдо қоидаларини ҳамда Ўзбекистон Республикасида умумий овқатланиш маҳсулотларини (хизматларини) ишлаб чиқариш ва сотиш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида» 75-сон қарорига киритилган ўзгаришларга мувофиқ, товарлар, маҳсулотларни (хизматларни) чек (квитанция, счёт) бермасдан сотиш ва пул ҳисоб-китобларини амалга оширишда тўлов терминаллари билан жиҳозлаш ва уларни қўллашнинг белгиланган тартибига риоя қилмаслик савдо қоидаларини бузиш деб ҳисобланади. Белгиланишича, барча рестороанларда, шунингдек иш ҳақи пластик карточкалардан фойдаланган ҳолда тўланадиган корхоналар ва муассасалар хузуридаги умумий овқатланиш объектлари тўловларни пластик карточкалар буйича қабул қилиш терминаллари билан таъминланиши керак.

ҚИШЛОҚДА УЙ ҚУРИШ УЧУН КРЕДИТ

Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 25 майдаги 148-сон қарори билан Тасдиқланган намунавий лойиҳалар бўйича яқка тартиб-

даги уй-жой қурилиши учун «Қишлоқ қурилиш банк» акциядорлик тижорат банки томонидан имтиёзли ипотека кредити бериш тартиби тўғрисидаги низом тасдиқланди («Норма маслаҳатчи»да чоп этилади).

Тасдиқланган намунавий лойиҳалар бўйича яқка тартибда уй-жой қуриш қарз олувчи ва пудратчи ўртасидаги пудрат шартномаси асосида ёки қарз олувчининг ўз кучлари билан амалга оширилиши мумкин. Ер участкаларини яқка тартибдаги уй-жой қурилиши учун бериш Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 30 декабрдаги 272-сон қарори билан тасдиқланган Яқка тартибдаги уй-жой қурилиши тўғрисидаги низомда назарда тутилган тартибда амалга оширилади.

Ипотека кредитлари олти ойдан иборат имтиёзли давр билан 15 йилгача мuddатга берилди. Унинг миқдори энг кам ойлик иш ҳақининг 1 000 бараваридан ошмайди. Кредитдан фойдаланганлик учун банк томонидан Марказий банкнинг банк кредит комиссияси томонидан ижобий қарор қабул қилинган кундаги қайта молиялаштириш ставкасининг 50 фоизи миқдорида фоизлар ундирилади. Фоизлар қарз олувчи томонидан унинг олган ипотека кредити тўлиқ тўлангунча кредит бўйича қарзларнинг амалдаги қолдиғига ҳисоблаб қўшилади. Кредитлар қуйидаги талабларга жавоб берувчи қарз олувчига берилди: қишлоқ жойларидан кредитлар бўйича тўлов мuddати ўтган қарзи бўлмаган шаҳсларга берилди.

СУД ИЖРОЧИСИ УЧУН РАЗРЯД

Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 25 майдаги 149-сон қарори билан Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 12 апрелдаги «Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, суд органлари ва нотариал идоралар ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг тариф сеткасини жорий этиш тўғрисида» 147-сон қарорига кўшимча киритилди. Чунончи, катта суд ижрочиси 9-разрядга, суд ижрочиси эса 8-разрядга эга бўлди.

ИЖАРАНИНГ ТАЪРИФИ ЎЗГАРДИ

Молия вазирининг буйруғи (2009 йил 25 майдаги 1181-2-сон) билан Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерия ҳисобининг миллий стандарти (21-сон БХМС) «Хўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий-хўжалик фаолияти бухгалтерия ҳисоби ҳисобварақлар режаси ва уни қўллаш бўйича йўриқнома»га молиявий (бундан аввал – узоқ мuddатли) ижарага алоқадор ўзгариш ва кўшимчалар киритилди («Норма маслаҳатчи»да чоп этилади). Ҳужжатнинг бутун матнидаги «узоқ мuddатли ижара» сўзлари «молиявий ижара» сўзлари билан, «қиска мuddатли ижара» эса «тезкор ижара» сўзлари билан алмаштирилди. 2009 йил 4 июндан кучга кирди.

Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг қисқача шарҳлари 2009 йил 23 майдан 29 майгача бўлган давр учун «Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами»нинг 22-сон асосида тайёрланди.

Мазкур ва бошқа ҳужжатларнинг тўлиқ матни билан www.pogma.uz сайтидаги эркин қириладиган «Қонунчиликдаги янгиликлар» рукнида танишиб чиқишингиз мумкин.

	1-бет	2-бет	3-4-бетлар	5-6-бетлар
	Қонун ҳужжатларига қисқа шарҳлар	Пенсия таъминоти ҳақида	Маслаҳатни юрист беради	Янги қонун ҳужжатлари
	\$1 = 1470,41 сўм	€1 = 2078,87	£1 = 2384,71 сўм	¥10 = 154,83 сўм
INTER-PRESS АХБОРОТ АГЕНТЛИГИ				
ОБУНА-2009 ГАЗЕТАЛАР, ЖУРНАЛЛАР, КИТОВЛАР				
Bella Terra • Baby Terra • Jannat Makon • 7 днел • Burda • Cosmopolitan • Forbes • Домовой • Glamour • OOPSI • Автомир				
Аргументы и Факты • Verena • Вокруг света • Вокруг смеха • Все звезды • За рулем • Здоровье • Итоги				
• Караван Историй • Клаксон • Коммерсантъ • Крестьянка • Лиза • Огонек • Отдохни! • Совершенно секретно				
тел./факс: (99897) 119-0000 155-0955 Тошкент ш., Навоий кўч., 13				

ИХТИЁРИЙМИ ЁКИ МАЖБУРИЙ?

Пенсия таъминоти тизимидаги аҳолини кучли ижтимоий ҳимоя қилишга йўналтирилган туб ўзгартиришлар мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий сиёсатида муҳим ўрин тутади. Давлатимиз томонидан қўрилаган чоралар ҳам айнан пенсионерларнинг аҳолини яхшилашга қаратилган. Фуқароларга ҳисоблаб ёзиладиган пенсия миқдори кўп жиҳатдан улар меҳнат фаолиятининг муайян даври учун олинган меҳнат ҳақи суммасига боғлиқ. Муваққатлик йилларида пенсия тизимида амалга оширилган ислохотлар фуқароларнинг ўзлари ҳам ўз пенсия маблағларини шакллантиришда иштирок этишларини назарда тутади. Хусусан, давлат пенсия тизими билан бир қаторда жамғариб бориладиган пенсия тизими жорий этилди, унда иштирок этиш асосий пенсияни фуқаролар томонидан шахсий пенсия ҳисобварақларида жамғарилган ҳиссалари тўғрисида тўлдириш имконини беради. Ушбу тизимда иштирок этиш тартиби «Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида» Қонун¹ (бундан кейин – Қонун) ва бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар билан тартибга солинади.

Қонуннинг 6-моддаси фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия тизимида иштирок этишининг икки турини назарда тутади: мажбурий ва ихтиёрий. Биринчи турга меҳнат фаолиятининг меҳнат шартномаси асосида амалга оширувчи фуқаролар, иккинчи турга яқка тартибдаги тадбиркорлар, деҳқон хўжалиқларининг аъзолари, бошқа фуқаролар кирди.

Мажбурий иштирок этиш шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларида (бундан кейин – ШЖБПХ) ўтказилган мажбурий тартибда иш берувчи томонидан қонунга мувофиқ ҳисоблаб ёзилган жисмоний шахслар – ходимларнинг даромад солиғи суммасини тегишчан ўзгартириш ҳисобида амалга оширилишини назарда тутади, ихтиёрий иштирок этиш эса фуқаронинг ўз хоҳишига боғлиқ. Қонунда фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартномалар бўйича ишлар бажараётган ёки хизматлар кўрсатаётган фуқаролар жамғариб бориш шартномада қай тартибда – мажбурийми ёки ихтиёрий – иштирок этишлари кераклиги аниқ айтилмаган. Мажбурий иштирок этиш фақат меҳнат шартномаси бўйича ишлаётганлар учун зарурлигини ҳисобга олганда, шунингдек Қонунга кўра ихтиёрий иштирок этишни амалга ошираётган шахсларнинг рўйхати батафсил эълон қилинган (батафсил рўйхатли мажбурий иштирок этишдан фарқ қилиб) уларга фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартномалар бўйича ҳамкорлик қилаётганларни ҳам киритиш мантиқан тўғри бўладигандек кўринади.

Бироқ Қонунни амалга ошириш

мақсадида ишлаб чиқилган Иш берувчилар томонидан фуқароларнинг шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларида мажбурий бадалларни кўшиш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги Низом² (АВ томонидан 2005 йил 6 октябрда 1515-сон билан рўйхатдан ўтказилган, бундан кейин – 1515-сон Низом) жамғариб бориладиган пенсия тизимида иштирок этишининг бошқача тартиби назарда тутилган. 1515-сон Низом 1-бандининг 1-хатбошиси фуқаролик-ҳуқуқий шартномалар бўйича ишлар бажараётган фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия тизимининг мажбурий иштирокчилари рўйхатига киритган. Бундан ШЖБПХга мажбурий ажратмаларни амалга ошираётган фуқароларнинг тоифаларини, Қонуннинг ўзида бирор-бир ҳавола қилувчи меъёрлар бўлмаган ҳолда, турли даражадаги икки меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар билан белгилашга турлича ёндашув вужудга келади. Кўрсатилган қоидаларни таҳлил қилишга киришишдан аввал биз кўрсатаётган зиддият вужудга келтириши мумкин бўлган қийинчиликлар тўғрисида бир неча сўз айтишни хоҳлардим.

Биринчидан, фуқаролик-ҳуқуқий шартномаларнинг бир қисми бир марталик тусга эгадир. Иш берувчиларнинг ШЖБПХга маблағларни фуқаролик-ҳуқуқий шартномалар бўйича ишловчиларнинг иш ҳақларидан ўтказиш мажбурияти уларни ушбу ҳисобварақларнинг мазкур ҳисобварақларга эга бўлмаган ходимлар томонидан расмийлаштирилишини автоматик равиш-

да назорат қилишга мажбур этади³. Айни вақтда бундай ўтказишлар баъзан иқтисодий нуктаи назардан мақсадга мувофиқлик хусусида шубҳа уйғотади, чунки уларнинг расмийлаштириш иши баъзида бир марталик бадалдан қимматга тушиши мумкин. Мисол учун, агар ишламайдиган пенсионер меҳнат учун хизматлар кўрсатиш шартномаси бўйича 100 000 сўм миқдорда гонорав олса, ундан ШЖБПХга ажратмалар 1 300 сўмни ташкил қилади (жисмоний шахсларнинг солиқ солинадиган даромаддан 1%). ШЖБПХни битта шундай шартнома бўйича расмийлаштириш мақсадга мувофиқми?

Иккинчидан, Қонун қабул қилиниши муносабати билан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун маъмурий жавобгарликни назарда тутадиган 179-2-модда билан тўлдирилди. Бундан ташқари, Президентнинг «Жамғариб бориладиган пенсия тизимини такомиллаштириш ва техника билан жиҳозлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» қарори (2005 йил 8 июндаги ПҚ-110-сон) 1-банди билан ШЖБПХга мажбурий бадаллар бюджетга тўланадиган солиқлар ва мажбурий тўловларга тенглаштирилди. Бинобарин, агар жисмоний шахсларнинг фуқаролик-ҳуқуқий шартномалар бўйича даромадларидан бадалларни мажбурий бадаллар деб қарасак, иш берувчининг уларни ўтказмаслиги маъмурий ҳуқуқбузарлик сифатида баҳоланиши мумкин. Агар иш берувчи ШЖБПХга бадалларни мунтазам ўтказиб бормаса ва уларнинг суммаси жиноий жавобгарликни қўллаш учун етарли миқдорга етса, жиноят учун таъкиб ҳам қўллиниши мумкин. Бундай жиҳдий оқибатлар 1515-сон Низом меъёрларини Қонуннинг 6-моддасига мувофиқлаштиришни талаб қилади.

Қонуннинг 6-моддаси билан 1515-сон Низомнинг 1-банди нисбати масаласини кўрганда, бу ерда меъ-

ёрий ҳужжатларнинг бевоқифлиги таъкидлаш лозим. Идоравий Низом ШЖБПХга мажбурий суғурта бадалларини амалга ошираётган фуқаролар тоифаларининг рўйхатини фуқаролик-ҳуқуқий битимлар бўйича ишлаётган шахслар билан тўлдирилади холос. Масаланинг моҳияти идоравий ҳокимият органлари ўзларнинг қонуности ҳужжатлари билан Қонунда кўрсатилган, ШЖБПХда мажбурий тартибда иштирок этаётган шахсларнинг батафсил рўйхатини тўлдиришга ваколатли ёки ваколатсиз эканлигини аниқлаш. Гарчи Ўзбекистоннинг амалдаги қонун ҳужжатлари мазкур масалага аниқ жавоб бермасда, бироқ Қонуннинг устуворлиги қонунда қилинганда ўз ваколатлари билан бир қадар ошириб юборганлар.

Хусусан, «Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида»ги Қонуннинг³ 8-моддасида айтилишича, Ўзбекистон Республикасининг қонунлари энг муҳим ва барқарор ижтимоий муносабатларни тартибга солиди. Пенсия таъминоти шундай муносабатларга киритилганлиги ва қонунлар билан тартибга солиниши боис, уларга доир ҳар қандай қўшимчалар ва ўзгартишлар уларни қонун ижодкорлиги учун белгиланган тартибда киритиш йўли билан амалга оширилиши керак. Мазкур ҳолда вазирликлар, кўмиталар ва идоралар қонунларни ҳаётга татбиқ этиш мақсадида ўз ваколатлари доирасида уларни қўллаш тартибини белгилашга йўналтирилган қонуности ҳужжатларини қабул қилишлари мумкин. Бироқ ижтимоий муносабатларни тартибга солиш учун қўшимча меъёрларни яратиш қонун чиқарув функцияси ҳисобланади. Агар қонун чиқарувчи ШЖБПХга мажбурий бадалларни ўтказадиган шахслар тоифасини фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартномалар иштирокчиси бўлган фуқаролар ҳисобига кенгайтирилиши хоҳласа, бунга йошқа қонунларда қилинганидек аниқ баён этиши керак эди. Масалан, Солиқ кодексининг 172-моддасида таъкидланишича, ишлар бажариш ва хизматлар кўрсатиш предмети бўлган фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартномаларга мувофиқ жисмоний шахсларга тўланадиган барча тўловлар меҳнатга ҳақ тўлаш тартибдаги даромадлар деб эътироф этилади.

Фуқаролик-ҳуқуқий битимлар бўйича тарафлар деб Буюртмачи ва Ижрочи ҳисобланиши ҳам жуда муҳим. Бунда Ижрочиға, агар у жисмоний шахс бўлса, Ўзбекистон Республикасининг меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари меъёрларининг амал қилиши татбиқ этилмайди. Бироқ

амалдаги меъёрий ҳужжатлар битимларнинг бундай туридан даромад солиғи, ягона ижтимоий тўлов, ижтимоий суғуртаға мажбурий ажратмалар, шунингдек ШЖБПХга пенсия бадаллари тўланишини талаб қилади. Тегишчан келиб чиқадики, фуқаролик-ҳуқуқий битимлар асосида ишлаётган фуқароларда мажбуриятлар кўп бўлади, уларнинг ҳуқуқлари эса (масалан, таътилга, касаллик ваққасини тўлашга, кўрсатилган иш даврини меҳнат стажига киритишга, тегишли меҳнат қилиш шартлари ва ҳоказоларга) чекланган. Ижтимоий адолат ва фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартномалар бўйича хизматлар кўрсатадиган фуқароларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш нуктаи назардан олганда бундай ёндашув бир қадар тўғри эмас.

Бугунги кунда амалиётда шундай вазият шаклландики, бунда жамғариб бориладиган пенсия тизими иштирокчилари ҳамда ушбу соҳадаги қонун ҳужжатларини амалга ошириш ва ижро этиш устидан назоратни амалга оширадиган давлат органлари мазкур муаммони ҳал қилишга турлича ёндашдилар. Шу билан бирга ҳар бир ёндашув фуқаролар, иш берувчилар ва давлат учун ўз юридик ва моддий оқибатларига эгадир. Бизнинг мақсадимиз газетхонлар ва тегишли давлат органлари эътибори учун долзарб масалани баён этиш. Бу масала жамғариб бориладиган пенсия тизими ҳаётга татбиқ этилишиданок мавжудлиги ва қўлларни ҳаяжонга солишига қарамай, у ҳозирги вақтга ҳал этилмай қолмоқда. 1515-сон Низом ҳуқуқий экспертизадан ўтганлигини ҳисобга олганда, зиддият ҳал этиш усулларидан бири сифатида Адлия вазирлигиға Қонунга мувофиқ ҳолга келтиришга қадар Идоравий меъёрий ҳужжатларни тайёрлаш ва қабул қилиш қоидалари (адлия вазирининг АВ томонидан 2000 йил 16 октябрда 979-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 86-бандининг «а» кичик бандиға мувофиқ 1515-сон Низом 1-банди биринчи қисмининг амал қилишини тўхтатиш тавсия қилинади.

Улуғбек ТОЖИЕВ, юридик фанлар номзоди, «Tadjiev & partners» адвокатлик фирмаси маслаҳатчиси.

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРНИНГ СЎМГА НИСБАТАН ҚИЙМАТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2009 йил 2 июндан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*)

1 Австралия доллари	1183,68	1 Малайзия ринггити	421,99
1 Англия фунт стерлинги	2384,71	1 Польша злотийси	461,07
1 Дания кронаси	279,34	1 СДР	2276,27
1 БАА дирҳами	400,38	1 Туркия лираси	961,24
1 АҚШ доллари	1470,41	1 Швейцария франки	1376,14
1 Миср фунти	261,83	1 ЕВРО	2078,87
1 Исландия кронаси	12,09	10 Жанубий Корея вони	11,78
1 Канада доллари	1352,10	10 Япония иенаси	154,83
1 Хитой юани	215,35	1 Россия рубли	47,46
		1 Украина гривнаси	193,00

*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

МДҲ ВА БОЛТИҚБЎЙИ МАМЛАКАТЛАРИ ВАЛЮТАЛАРИНИНГ АҚШ ДОЛЛАРИ, ЕВРО ВА РОССИЯ РУБЛИГА НИСБАТАН КУРСЛАРИ

Мамлакат	Сана	АҚШ доллари		Евро		Россия рубли	
		бирлиги	курс	бирлиги	курс	бирлиги	курс
Озарбайжон	04.06.2009	1	0,8036	1	1,1399	1	0,026
Арманистон	04.06.2009	1	370,01	1	526,23	1	12,02
Беларусь	05.06.2009	1	2791	1	3968,52	1	90,39
Грузия	04.06.2009	1	1,6704	1	2,3813	1	5,4744
Қозғистон	05.06.2009	1	150,24	1	213,69	1	4,88
Қирғизистон	30.05.2009	1	43,2562	1	60,5846	1	1,3961
Латвия	05.06.2009	1	0,496	1	0,702804	1	0,0161
Литва	05.06.2009	1	2,4289	1	3,4528	10	7,8758
Молдова	04.06.2009	1	11,1939	1	15,9423	1	0,3652
Тожикистон	04.06.2009	1	4,3804	1	6,0152	10	1,4522
Ўзбекистон	02.06.2009	1	1470,41	1	2078,87	1	47,46
Украина	04.06.2009	100	781	100	1081,1527	10	2,494
Эстония	04.06.2009	1	11,0013	1	15,6466	1	0,357359

Манба: www.prime-tass.ru

УШБУ
СОҢДА:

- **ҚОНУНЧИЛИКДАГИ ЯНГИЛИКЛАР**
- Янги ҳужжатларни тақдим этамиз **1-бет**
- **НУҚТАИ НАЗАР**
- Ихтиёрийми ёки мажбурий?
- Валюталар курси **2-бет**
- **ЮРИДИК МАСЛАҲАТЛАР**
- Ўзим таъсис этиб, ўзимни ўзим тайинладим
- Буйруқ – асос эмас

- Материаллар ҳисоби учун ким жавоб беради?
- Ўзаро келишувга асосан
- Солиштириш текшириш эмас **3-4-бетлар**
- **ЎЗБЕКИСТОН ҚОНУНЧИЛИГИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР**
- **Ўзбекистон Республикаси Президенти**

дентининг қарори

– «Тадбиркорлик фаолиятини янада қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида».

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

– «Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини мажбурий ижро этишда хатланган ва олиб қўйилган

мол-мулкни сақлаш тартиби ҳамда шартлари тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида».

Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни давлат рўйхатидан ўтказиш ҳолати тўғрисида 2009 йил 18 апрелдан 24 апрелгача бўлган маълумот.

● top **5-6-бетлар**
7-8-бетлар

ЎЗИМ ТАЪСИС ЭТИБ, ЎЗИМНИ ЎЗИМ ТАЙИНЛАДИМ

Ўз бизнесим билан шуғулланишга қарор қилдим. Ташкилотим учун энг қулай шакл МЧЖ бўлади деб ҳисобладим. Шу муносабат билан қуйидагиларни билишни хоҳлардим:

1. МЧЖни бир муассис туза оладими?

2. МЧЖнинг ягона иштирокчиси ўзини унинг директори этиб тайинлашга ҳақлими?

3. МЧЖ филиалини қандай қилиб очиш лозим? Бунда қандай мушкуллик вужудга келиши мумкин?

– 1. МЧЖни бир иштирокчи ҳам таъсис этиши мумкин. Бундай имконият «Масъулияти чекланган ҳамда қўшимча масъулиятли жамиятлар тўғрисида»ги Қонун (2001 йил 6 декабрдаги 310-II-сон, бундан кейин – Қонун) билан мустаҳкамланган. Унинг 3 ва 7-моддаларида кўрсатилишича, МЧЖни бир неча шахс ҳам, битта шахс ҳам таъсис этиши мумкин. Ушбу қоидадан ягона истисно Қонун 7-моддасининг бешинчи қисмида назарда тутилган, унда айтилишича, жамият ягона иштирокчи сифатида бир шахсдан иборат бошқа хўжалик жамиятига эга бўлиши мумкин эмас. Шунингдек кўрсатилишича, бир иштирокчидан таркиб топган МЧЖда жамият иштирокчиларининг умумий йиғилиши ваколатлари жумласига кирувчи масалалар юзасидан қарорлар жамиятнинг ягона иштирокчиси томонидан яқка тартибда қабул қилинади ва ёзма равишда расмийлаштирилади (Қонуннинг 37-моддаси).

2. Қонуннинг 39-моддасига кўра жамият директори этиб ҳар қандай жисмоний шахс, шу жумладан МЧЖ иштирокчиси ҳам, у ягона иштирокчи ёки улардан бири бўлишидан қатъи назар, тайинлаши мумкин. Умумий тартибда директор жамият иштирокчилари томонидан уставда белгиланган муддатга сайланади. Фикримизча, сизнинг ҳолатингизда директор билан жамият ўртасида шартнома тузишга зарурат йўқ, чунки уларнинг иккови ҳам биргина шахс вакилдир. Ўзингизни жамиятнинг яқкабошчилик асосидаги ижроия органи (директори) этиб тайинлаш тўғрисида ёзма равишда расмийлаштирилган қарор кифоядир.

3. Жамиятнинг ваколатхоналар ва филиаллар ташкил этиш ҳуқуқи Қонун 5-моддасининг иккинчи қисмида мустаҳкамланган.

Алоҳида бўлинмаларни тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш жамият иштирокчилари умумий йиғилишининг мутлақ ваколатлари жумласига киради (Қонуннинг 30-моддаси).

Филиал юридик шахсининг у турган ердан ташқарида жойлашган ҳамда унинг барча вазибаларини ёки вазибаларининг бир қисмини, шу жумладан, ваколатхона вазибаларини бажарадиган алоҳида бўлинмасидир (Фуқаролик кодекси 47-моддасининг иккинчи қисми). Агар қонунда бошқа нарса назарда тутилмаган бўлса, филиаллар юридик шахс ҳисобланмайди.

Уни очиш учун филиални ташкил этиш тўғрисидаги қарорни баённома билан расмийлаштириш, унинг директорини тайинлаш, шунингдек уставдаги ўзгаришларни маъқуллаш ва филиал тўғрисидаги низоми тасдиқлаш керак. Жамиятнинг биргина иштирокчиси бўлган тақдирда баённомага зарурат бўлмайди, чунки овоз бериш талаб қилинмайди. Ёзма қарорни дарҳол расмийлаштириш мақсадга мувофиқдир.

Тасдиқлашдан сўнг юридик шахсининг раҳбари филиал раҳбарига ваколатларнинг батафсил рўйхати билан бирга ёзма ишончнома бериши ва филиал фаолияти тўғрисида ҳисобот тақдим этиш тартибини белгилаши керак. Фуқаролик кодексининг 139-моддасида назарда тутилишича, ишончноманинг амал қилиш муддати уч йилдан ошиши мумкин эмас. Раҳбарнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари доираси ҳам у билан тузилган меҳнат шартномаси билан белгиланади.

Жамият филиаллари тўғрисидаги маълумотлар ҳам жамият уставда кўрсатилиши керак (Қонуннинг 13-моддаси). Бунинг маъноси шуки, филиални ташкил этаётганда тегишли ўзгаришлар уставга киритилиши керак. Қонун 11-моддасининг бешинчи қисмига кўра ваколатхоналар ва филиаллар ташкил этилиши би-

лан боғлиқ ўзгаришлар киритилган ҳолларда, бундай ўзгаришлар юридик шахсларни давлат рўйхатидан ўтказувчи орган хабардор қилинган пайтдан бошлаб учинчи шахслар учун кучга киради. МЧЖ филиалининг очилиши тўғрисида солиқ инспекцияси ҳам хабардор қилиниши керак.

Филиал тўғрисидаги низоми – ички ҳужжат бўлиб, унинг ҳуқуқий салоҳияти, у амалга ошираётган фаолият турлари, бошқарув ташкил этиш мақсадлари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари, тузилиши, битимлар тузиш тартиби, раҳбарият ваколатлари, пул маблағларини тасарруф этиш имкониятлари тўғрисидаги маълумотларни, шунингдек туғатиш тартиби ва ҳоказоларни ўз ичига олади. Сизнинг ҳолатингизда ушбу ҳужжат жамиятнинг ягона иштирокчиси томонидан тасдиқланади. Қонуннинг 48-моддасига кўра у устав билан белгиланган муддат мобайнида сақланиши керак.

Бош ташкилот ўз филиали учун муайян активларни ажратади, улар филиалнинг алоҳида балансида ҳам, умуман ташкилотнинг йиғма балансида ҳам ҳисобга олинади. Филиал унга ажратилган мол-мулкка доир мустақил ҳуқуқларга эга эмас.

Амалиётнинг кўрсатишича, филиаллар фаолиятида кадрлар билан боғлиқ қийинчиликлар, минтақавий бўлинмалар директорларини излаш асосий муаммодир. Штат шакллантирилган ва бутланган тақдирда эса бошқа муаммо – улар ишини назорат қилиш вужудга келади. Агар филиаллар кўп бўлса, минтақавий ривожланиш менежери лавозимини жорий этиш мақсадга мувофиқ бўлади, у филиалларнинг ишини назорат қилади ва унга ёрдам беради.

Филиал ўз фаолиятини уни ташкил этган юридик шахс номидан амалга оширади, унинг фаолияти учун жавобгарлик эса уни ташкил этган жамият зиммасига юкланади. Шу боис филиалнинг ҳам, унинг раҳбарининг ҳам ваколатлари, мустақиллик даражаси ва имкониятлари аниқ белгиланиши муҳим аҳамиятга эга. Хўжалик процессуал кодексининг 27-моддасига кўра юридик шахсга нисбатан бўлинма алоҳида бўлинмаси фаолиятидан келиб чиқадиган даъволар алоҳида бўлинма жойлашган жойда тақдим этилади.

Мария ТУХТАРОВА,
«Норма» МЧЖ юристи.

МАТЕРИАЛЛАР ҲИСОБИ УЧУН КИМ ЖАВОБ БЕРАДИ?

Корхонамизда ўн уч нафар моддий жавобгар шахс бор. Уларнинг ҳар бири билан моддий жавобгарлик тўғрисида шартнома тузилган.

Бизда аудиторлик текшируви пайтида низо вужудга келди. Аудиторларнинг айтишича, корхонага товар-моддий бойликларнинг ҳар гал келтирилишида моддий бухгалтер шахсан иштирок этиши керак, бизниқилар эса бу бухгалтернинг мажбуриятига эмас, балки моддий жавобгар шахсининг мажбуриятига киради, чунки у ҳар ойда товар-моддий бойликларнинг ҳаракати тўғрисида ҳисобот беради, деб таъкидлашмоқда. Бунда ким ҳақлигини айтсангиз.

С.Каиров.

– Меҳнат кодекси 203-моддасининг олтинчи қисмига мувофиқ яқка тартибдаги тўлиқ моддий жавобгарлик ҳақидаги шартномага биноан қимматликлар уларнинг сақланишини таъминламаганлиги учун шахсан жавобгар бўладиган аниқ бир ходимга топширилади. Сизнинг корхонангизда ўн уч нафар моддий жавобгар шахс бор, уларга Товар-моддий бойликларни олишга ишончномалар бериш ва уларни ишончномалар бўйича бериш тартиби тўғрисида низомининг (молия вазирининг АВ томонидан 2003 йил 27 майда 1245-сон билан рўйхатдан ўтказилган буйруғи билан тасдиқланган) 4-бандига биноан мол етказиб берувчи шартнома ва бошқа битимлар бўйича берадиган товар-моддий бойликларни олишга ишончномалар берилади. Улар берилганидан кейин ишончнома бухгалтерияга топширилаётган ишончнома бўйича бойликларнинг охириги туркумини беришга оид ҳужжат билан бирга топширилади.

Бухгалтерия ҳисобининг вазибалари: бухгалтерия ҳисоби ҳисобварақларида активларнинг ҳолати ва ҳаракати, мулкӣ ҳуқуқлар ва мажбуриятларнинг ҳолати тўғрисидаги тўлиқ ҳамда аниқ маълумотларни шакллантириш; самарали бошқариш мақсадида бухгалтерия ҳисоби маълумотларини умумлаштириш; молиявий, солиққа доир ва бошқа ҳисоботларни тузишдан иборатдир (1996 йил 30 августдаги «Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида» 279-I-сон Қонуннинг иккинчи моддаси).

Қонун ҳужжатларининг таҳлили шундай ҳулосага келиш имконини беради: бухгалтер молиявий ҳисоботда ташкилий-ҳуқуқий шаклдан қатъи назар юридик шахсга тегишли бўлган товар-моддий бойликлар ҳаракати акс эттирилишини таъминлаши керак. Товар-моддий бойликларни ишончнома асосида олиш эса моддий жавобгар шахсининг мажбуриятига киради. Бинобарин, уларни олишда бухгалтернинг шахсан иштирок этиши, агар бундай мажбурият унга корхона раҳбарияти томонидан фармойиш ҳужжатлари билан юкланмаган, меҳнат шартномасида ёки ҳисоб сийёсатида қайд этилмаган бўлса, унинг мажбуриятларига кирмайди.

Елена ЕРМОХИНА,
«НОРМА» МЧЖ эксперт-юристи.

ЎЗАРО КЕЛИШУВГА АСОСАН

Агар алиментни тўловчи яқка тартибдаги тадбиркор қатъий белгиланган солиқ тўласа, уни қандай ҳисоблаш керак?

В.Эркинова.

– Алиментнинг миқдори ота-она ўртасидаги келишув ёки суднинг ҳал қилув қарорига асосан белгиланиши мумкин.

Оила кодекси (ОК)нинг 98-моддасига мувофиқ ота-она вояга етмаган болаларига таъминот бериш учун алимент тўлаш тартиби ва миқдорини ўзаро келишган ҳолда белгилашга ҳақлидирлар. Келишув ёзма шаклда тузилади ва нотариал тартибда тасдиқланиши лозим. Бу ҳолда у ижро варақаси кучига эга бўлади (ОКнинг 131-моддаси), яъни алимент тўловчи ижро этиши учун мажбурий ҳисобланади.

Агар вояга етмаган болаларига таъминот бериш ҳақида ота-она ўртасида ихтиёрий келишувга эришилмаса, алимент миқдори суд томонидан белгиланади (ОКнинг 99-моддаси):

– бир бола учун – ота-онанинг ҳар ойдаги иш ҳақи ва (ёки) бошқа даромадининг тўртдан бир қисми;
– икки бола учун – иш ҳақи ва (ёки) бошқа даромадининг учдан бир қисми;
– уч ва ундан ортқ бола учун – иш ҳақи ва (ёки) бошқа даромадининг ярмиси.

Бироқ, яқка тартибдаги тадбиркор одатда суммаси доимо бир хилда бўлмаган, ўзгариб турадиган даромадга эга бўлишини ҳисобга олсак, алимент миқдори ҳар ойда пул билан тўланадиган қатъий суммага белгиланиши мумкин (ОКнинг 102-моддаси). Алиментнинг тўғри ва ўз вақтида тўланишини суднинг ҳал қилув қарорига асосан суд ижрочилари текширадилар.

Жавоб «Норма Эксперт» гуруҳи мутахассислари томонидан тайёрланди.

БУЙРУҚ – АСОС ЭМАС

Бизнинг корхонамиз хўжалик ҳисобидаги корхона сифатида рўйхатдан ўтказилган. Ҳозирги вақтда бизлар бажараётган ишларнинг ҳажми камайди, бунинг натижасида корхонанинг молиявий ҳолати ёмонлашди.

Шу боис корхона аёл ходимларга боласи икки ёшга тўлгунга қадар уни парваришлаш бўйича ойлик нафақаларни тўлаш учун маблағга эга эмас. Корхона бўйича буйруқ чиқариб, уларни тўлашни бекор қилса бўладими?

О.А.
бош бухгалтер.

– Корхонанинг ўзи бола икки ёшга тўлгунга қадар уни парвариш қилиш бўйича нафақани ҳар ойда тўлашни бекор қилиш ёки тўхтатиб қўйишга ҳақли эмас. Мазкур меъёр Меҳнат кодексидан ҳам, Ишлаётган оналарга болани икки ёшга тўлгунгача парвариш қилиш бўйича ҳар ойлик нафақа тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида низомининг (МАИМКВ ва МВнинг АВ томонидан 2002 йил 14 мартда 1113-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 10-бандидан ҳам келиб чиқади. Низомга мувофиқ болани парвариш қилиш бўйича нафақа тўлаш қуйидаги ҳолларда бекор қилинади:

а) парвариш қилинаётган бола икки ёшга тўлганда;

б) бола ихтисослаштирилган муассасага (Гўдақлар уйига) тўлиқ давлат таъминотига жойлаштирилганда;

в) бола вафот этганда;

г) оила, бола билан биргаликда, доимий яшаш учун Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарига чиқиб кетганда.

Бола икки ёшга тўлгунга қадар уни парвариш қилиш бўйича нафақа тўлашни тўхтатиш ҳолларининг ушбу ёпиқ рўйхати корхонада молиявий аҳволнинг ёмонлашиши ёки унда вақтинча маблағларнинг бўлмаслиги боис иш берувчи (маъмурият) буйруғига асосан тўловни тўхтатишни ўз ичига олмайди.

Бинобарин, сизлар юқорида номи айтилган нафақани буйруқ билан бекор қила олмайсизлар.

Иш берувчи томонидан турли нафақалар тўланиши тўғрисида анча батафсил ахборотни сиз «Иш берувчига қўлланма» электрон маълумотнома тизимидан олишингиз мумкин.

Артём ОТСТАВНОВ,
«Норма» МЧЖ эксперт-юристи.

РЕКЛАМА

МЕБЕЛЬ ТАЙЁРЛАШ

мактаб
офис
тиббий
металл каркаса
ошхона буюртмага

тел./факс: (998 71) 244 86 31, 290 95 57. www.art-mebel.uz

Мақолалар электрон маълумотнома тизими материаллари асосида тайёрланди.

ИШ БЕРУВЧИГА ҚўЛЛАНМА

Сотиб олиш масалалари бўйича қуйидаги манзилга мурожаат қилинг:
Тошкент ш., М.Улуғбек тумани, Ҳ.Олимжон майд., 10А-уй.
Тел.: (998 71) 237-07-78, тел./факс: (998 71) 237-45-29
E-mail: info@norma.uz, web: www.norma.uz

СОЛИШТИРИШ ТЕКШИРИШ ЭМАС

Солиштирма далолатнома – муайян сана учун ҳўжалик юритувчи субъектлар ўрта-сидаги ўзаро ҳисоб-китоблар ҳолатини тасдиқлайдиган ҳужжат. Қарз мавжуд бўлганда у шартноманинг бир тарафидан келиб чиқувчи, қарзни тан олишнинг ёзма шакли ҳисобланади. Унинг ҳуқуқий оқибатлари, хусусан, даъво муддати боришининг узилиши бўлиши мумкин. Чунончи, Фуқаролик кодекси (ФК) 157-моддасининг биринчи қисмига кўра, даъво муддатининг ўтиши шунингдек мажбур шахс қарзни тан олганлигини кўрсатувчи ҳаракатларни қилиши билан узилади. Масалан, агар шартнома икки ярим йил аввал тузилган ва тўлов бўйича мажбурият бажарилмаганлиги тўғрисида қарз мавжуд бўлса, қарздор томонидан солиштирма далолатноманинг имзоланиши даъво муддатининг бориши янгидан бошланиши, узилишгача ўтган давр

эса унда ҳисобга олинмаслигини билдиради.

Бироқ далолатномани уч йил ўтгач (даъво муддатининг умумий муддати) имзолаш энди муддатни тиклаш учун асос ҳисобланмайди. ФКнинг 153-моддасига мувофиқ, агар даъво даъво муддати ўтганидан кейин берилган ва у тикланмаган бўлса, ҳўжалик суди уни қабул қилади, моҳияти бўйича кўриб чиқади, бироқ агар жавобгар даъво муддатини қўллаш тўғрисида арз қилса, даъвогарнинг талабларини қаноатлантиришдан бош тортади. Бундай ариза берилмаган тақдирда эса суд умумий талаблардан келиб чиқади ҳамда асос ва сабаблар бўлса, даъвони қаноатлантиради.

Имзоланган солиштирма далолатнома шунингдек вакил қилинмаган шахс томонидан тузилган битимни маъқуллаш исботи бўлиб хизмат қилиши мумкин. ФКнинг 132-мод-

дасига мувофиқ вакил қилинмаган шахс томонидан бошқа шахс номидан тузилган ёки ваколатлардан ташқари чиқиб тузилган битим ваколат берган шахс ушбу битимни кейинчалик маъқуллаган тақдирдагина унинг учун ҳуқуқ ва мажбуриятларни вужудга келтиради, ўзгартиради ва бекор қилади. Масалан, шартномани директор ўринбосари имзолаган, унга қорхонанинг локал ҳужжатларига кўра фақат директор йўқлигида биринчи имзо қўйиш ҳуқуқи берилган, шартномани имзолаш пайтида эса директор ишда бўлган. Бундай шартномани ҳақиқий эмас деб тан олиш мумкин, чунки ўринбосар ўз ваколатларини ошириб юборган. Бироқ директор имзолаган ушбу шартнома бўйича солиштирма далолатнома уни маъқуллаш бўлиб хизмат қилиши мумкин. Маъқуллаш эса битимни у тузилган пайдан бошлаб ҳақиқий битимга айлантиради.

? **Солиштирма далолатномада шундай деб ёзилган: «10 кун мобайнида имзолаш ва қайтариш зарур. Жўнатилмаган тақдирда маълумотларга рози бўлинган деб ҳисоблансин». Ушбу қоида юридик кучга эгами?**

– Солиштирма далолатнома – далолатномани тузиш пайтида шартнома бўйича ўзаро ҳисоб-китобларнинг ҳолатини тасдиқлайдиган ҳужжат. У шартномани ўзгартирадиган тарафларнинг келишуви эмас ва, умуман олганда, битим ҳисобланмайди. Тарафларнинг мажбуриятларини белгилайдиган ҳужжат бўлиб шартноманинг ўзи ҳисобланади. Солиштирма далолатнома ҳуқуқ ва мажбуриятларни мустақил равишда юзага келтира олмайди. Бошланғич ҳужжатларнинг барча шартлари ва уларни имзолаш тартиби, шунингдек уларни тақдим этиш муддатлари шартномада кўрсатилади. Шу сабабли, агар унда ушбу шарт кўрсатилмаса, солиштирма далолатномада у юридик кучга эга бўлмайди. Агар ушбу шартлар шартномада кўрсатилган бўлса, улар эслатиш учун солиштирма далолатномада ҳам такрор қайд этилиши мумкин.

? **Биз солиштирма далолатномани имзолаш учун биздан каттагина суммада қарздор бўлган контрагентларимизга юбордик. Улар ўз қарзларини тан оладилар ва солиштирма далолатномани имзоладилар. Бироқ қарзни тўлашга шошилишмаяпти. Бундай ҳуқуқбузарлик учун қонун ҳужжатларида санкция назарда тутилганми? Зеро улар далолатномани имзолашди, бироқ қарзни қайтаришмади.**

– Ҳисоб-китобларнинг солиштирма далолатномаси қарзни тан олишни тасдиқлайдиган ҳужжатдир. У қарзни узиш мажбуриятларини белгиламайди. Бинобарин, далолатномани имзолаш ва тан олинган қарзни тўламаслик ўз ҳолича ҳуқуқбузарлик ҳисобланмайди. Тўлаш мажбурияти шартномада назарда тутилган. Қарздор шартноманинг хизматларга (товарларга) ҳақ тўлаш муддатлари тўғрисидаги шартларини бузганлик учун жавобгар бўлади.

Солиштирма далолатномадан қарзни узиш учун қуйидаги тарзда фойдаланиш мумкин:

- контрагентга солиштирма далолатномани илова қилган ҳолда даъво тақдим этиш, далолатномада қарздор томонидан қарзни узиш муддати кўрсатилиши лозим;
- судга қарз суммасини ундириш бўйича суд буйруғини чиқариш тўғрисида илтимос (ёки қарз ва неустойкани ундириш тўғрисида даъво аризаси) билан мурожаат қилиш;
- солиқ тўловчига унинг дебиторлари берадиган суммага ундиришни қаратиш тўғрисида солиқ органларига мурожаат қилиш лозим.

? **Биз етказиб бериш шартномаси бўйича товарни юклар жўнатдик. Бироқ олувчи бизга тегишли бўлган сумманинг ҳаммасини тўлагани йўқ. Биз солиштирма далолатнома туздик, бироқ олувчи уни имзолашдан бош тортди, ҳолбуки оғизда унга тўлиқ қўшилади. Иккинчи тараф имзоламаган солиштирма далолатнома билан бўлгуси солиқлар ҳисобига қарз суммасини ундириш тўғрисида солиқ органларига мурожаат қилиш мумкинми?**

– Солиқ тўловчига унинг дебиторлари берадиган суммага ундирувни қаратиш тартиби Солиқ кодексининг 64-моддасида белгиланган. Чунончи, дебиторлар ўзаро ҳисоб-китобларнинг солиштирма далолатномасини имзолашдан асосиз бош тортган тақдирда солиқ тўловчи солиқ органларига дебиторлик қарзи мавжудлигини тасдиқлайдиган ҳужжатларни илова қилган ҳолда бир тарафлама имзоланган солиштирма далолатномаларни тақдим этиш ҳуқуқига эгадир. Шартнома, товар юклар жўнатилганлиги тўғрисида юкхатлар, ҳисоббарак-фактура ва бошқалар ана шундай ҳужжатлар ҳисобланади.

Солиштирма далолатномада қуйидаги маълумотлар бўлиши керак:

– солиқ тўловчи ва унинг дебитори номи, уларнинг идентификация рақамлари;

– солиқ тўловчи ва унинг дебитори солиқ ҳисобида турган жойдаги солиқ органларининг номи; тарафлар банк ҳисобрақамларининг реквизитлари; қарз суммаси; тарафларнинг муҳр билан тасдиқланган имзолари; ўзаро ҳисоб-китобларнинг солиштирма далолатномаси тузилган сана (у солиқ қарзини узиш талаби солиқ органига юборилган санадан олдин бўлмаслиги керак).

Тақдим этилган ҳужжатларни ўрганиб, солиқ органи мустақил равишда қарздорга унда кредиторлик қарзи мавжудлиги тўғрисида ёзма хабарнома юбориб, унга имзолаш учун солиштирма далолатнома ва тақдим этилган ҳужжатларнинг нусхаларини илова қилади. Дебитор ушбу ҳужжатлар олинган пайдан бошлаб уч кун мобайнида солиштирма далолатномани имзолаши ёки у тан олган қарз суммасининг бир қисмини кўрсатган ҳолда рад жавобини тақдим этиши керак. Солиқ тўловчининг дебитори имзолаган ўзаро ҳисоб-китобларнинг солиштирма далолатномаси, кредиторнинг имзоси бор-йўқлигидан қатъи назар, унинг кредитори солиқ қарзини ундиришни унга қаратиш учун асос ҳисобланади.

Ана шунда мазкур қарзни узиш талабини бажариш муддати тугаганидан кейин уч иш кун мобайнида, агар дебитор томонидан хизмат кўрсатувчи банк белгиси қўйилган тўлов топшириқномасининг нусхаси тақдим этилмаса, солиқ органи қарздорнинг банкка қарз суммасида, бироқ қарздор тан олганидан кўп бўлмаган миқдорда инкассо топшириқномасини юборади.

? **Солиштирма далолатномани ким имзолаши керак? Фақат бухгалтер имзолаган далолатнома ҳақиқий ҳисобланадими?**

– Қарздорнинг кредитордан қарзи мавжудлигини акс эттирадиган ўзаро ҳисоб-китоблар солиштирма далолатномасининг юридик кучини баҳолаётганда қарздор мол-мулкни (шу жумладан пул маблағларини) тасарруф этиш бўйича ҳуқуқий ваколатга эга субъект – юридик шахс белгилайдиган қонунчилик меъёрларини эътиборга олиш керак. Бундай ваколатга юридик шахснинг раҳбари (директор, бош директор) эгадир. Мол-мулкнинг ҳаракати устидан назоратни таъминлайдиган ва ташкилот раҳбарига бўйсунадиган бош бухгалтер ташкилот мол-мулкни тасарруф этишга доир ваколатларга эга эмас. Шу билан бир қаторда пул ва ҳисоб-китоб ҳужжатлари, молия ва кредит мажбуриятлари бош бухгалтернинг имзоси бўлмаса, ижрога қабул қилиниши мумкин эмас, чунки ҳақиқий эмас деб ҳисобланади (1996 йил 30 августдаги 279-1-сон «Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида»ги Қонуннинг 8-моддаси). Шу тариқа, солиштирма далолатномага раҳбар ҳам, бош бухгалтер ҳам имзо чекиши керак. Бироқ агар далолатномани унга раҳбари имзолашга ишончнома берган бош бухгалтер имзолаган бўлса, (ёки бундай молиявий ҳужжатларни имзолашга бош бухгалтер ваколатлари ташкилотнинг таъсис ҳужжатлари билан белгиланган бўлса) солиштирма далолатномани юридик кучга эга деб ҳисоблаш керак.

Солиштирма далолатномалар шартномалар, ишончномалар, банк ҳужжатлари ва пул маблағлари ҳамда моддий воситаларни тасарруф этиш билан боғлиқ бошқа ҳужжатлар билан бир қаторда фақат асосий муҳрлар билан тасдиқланади.

? **Қарздор имзолаган солиштирма далолатномага эга бўлиб, судга буйруқ чиқариш ишини юритишни бошлаш тўғрисида мурожаат қилиш мумкинми? Бундай мурожаат қилишнинг тартиби қандай?**

? **Фирмамиз кредитордан қарздор бўлиб қолди, у бизга ўзаро ҳисоб-китобларнинг солиштирма далолатномасини юборди. Бироқ кейинроқ, қайта ҳисоб-китоб чоғида далолатномада қарз суммаси ошириб кўрсатилганлигини аниқладик. Аммо биз имзолаган далолатнома контрагентга юбориб бўлинган эди. Энди биз тан олинган қарздан воз кеча олмаймизми? Ушбу дало-**

латнома асосида бизни хабардор қилмай суд буйруғи чиқарилиши мумкинми?

– Суд буйруғи берилиши мумкин бўлган талабларга ҳужжатлар асосида тан олинган дебиторлик қарзини ундириш тўғрисидаги талаб ҳам киради (Ҳўжалик процессуал кодекси 103-моддасининг 2-банди, бундан буён – ХПК).

Суд буйруғи кредиторнинг фақат **низосиз** талаблар бўйича пул суммасини ундириш ҳақидаги аризаси бўйича чиқарилади (ХПКнинг 102-моддаси). Қарздор тан оладиган, бироқ бажармайдиган мулкий мажбуриятларини белгилайдиган ҳужжатларга асосланган талабга ундирувчи қарздор қарзни тан олганлигини тасдиқлайдиган ҳужжатни илова қилиши шарт. Ҳар қандай ёзма далиллар улар сирасига киради, энг асосийси эса тарафлар имзолаган ўзаро ҳисоб-китобларнинг солиштирма далолатномасидир.

Ҳўжалик судига ёзма ариза судловга тегишлиликнинг умумий қоидалари бўйича (одатда жавобгар жойлашган жой бўйича) берилади (ХПКнинг 26 – 32, 104-моддалари). У кредитор ёки унинг вакили томонидан имзоланади (ишончнома илова қилинган ҳолда). Аризада қуйидагилар кўрсатилиши керак (ХПКнинг 104-моддаси):

- 1) ариза берилаётган ҳўжалик судининг номи;
- 2) кредиторнинг, қарздорнинг номи ва уларнинг манзиллари;
- 3) кредиторнинг қонун ҳужжатларига асосланган талаби;
- 4) талабга асос бўлган ҳолатлар ва уларни тасдиқловчи далиллар;
- 5) ундириладиган сумманинг ҳисоб-китоби;
- 6) илова қилинаётган ҳужжатлар рўйхати.

Кредитор қарздорга суд буйруғини бериш тўғрисидаги ариза нусхасини топшириши шарт, акс ҳолда судья аризани қабул қилишни рад этиши керак (ХПКнинг 105-моддаси, 107-моддаси биринчи қисмининг 4-банди).

ХПК 109-моддасининг биринчи қисмига кўра судья суд буйруғини ишни судда муҳокама қилмасдан, қарздор ва ундирувчини чақирмасдан ҳамда уларнинг тушунтиришларини эшитмасдан беради. Бироқ бу қарздорнинг арз қилинган талабларга қўшилмаслиги тўғрисида баёнот бериш имкониятининг йўқлигини билдирмайди. Чунончи, ХПКнинг 108-моддасига кўра қарздор унга суд буйруғини бериш тўғрисидаги ариза нусхаси топширилган пайдан бошлаб ўн кунлик муддатда ҳўжалик судига кредитор талабларига қарши эътирозларини тасдиқловчи ҳужжатлар илова қилинган ёзма фикрини тақдим этишга ҳақли. Уни тақдим этмаслик суд буйруғини бериш учун асос бўлади.

Агар қарздор узрли ҳолатларда далолатномада у имзоланиб, жўнатилганидан кейин ноаниқликлар акс эттирилганлигини аниқласа ва судга ариза бериш тўғрисида хабарнома олинганидан кейин 10 кунлик муддатда ўз эътирозларини жўнатишга улгурмаган бўлса, у буйруқ хусусида умумий тартибда шикоят беришга ҳақлидир. ХПКнинг 111-моддасига кўра агар қарздор **узрли сабаб билан** кредиторнинг талабига қарши ўз вақтида эътироз билдириш имкониятига эга бўлмаган бўлса, суд буйруғи берилган кундан эътиборан ўн кунлик муддатда ўша судга суд буйруғини бекор қилиш тўғрисида ариза бериши мумкин. Агар суд ушбу сабабларни узрли эмас деб ҳисобласа, суд буйруғини бекор қилиб бўлмайди.

Суд буйруғини бериш тўғрисидаги ариза учун судга даъво билан умумий тартибда мурожаат қилганда низолашилаётган сумма асосида ҳисоблаб чиқилган ставканинг **50 фоизи** миқдорда давлат божи тўланади (ХПК 106-моддасининг биринчи қисми). Давлат божи ҳисоб-китоби қуйидаги тартибда амалга оширилади: 1 млн сўмгача қарз ундирилганда – қарз умумий суммасининг 3 фоизи, бироқ энг кам иш ҳақининг бир бараваридан кам эмас; 1 млн сўмдан ортиқ бўлганда – 2 фоиз, 10 млн сўмдан ортиқ бўлганда эса – 1 фоиз (Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 3 ноябрдаги 533-сон қарори 1-банди билан тасдиқланган давлат божи ставкалари).

Мария ТУХТАРОВА,
«Норма» МЧЖ юристи.

ЎЗБЕКИСТОН ҚОНУНЧИЛИГИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

- **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ**
– «Тадбиркорлик фаолиятини янада қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида».
- **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ**
– «Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини мажбурий ижро этишда хатланган ва олиб қўйилган мол-мулкни сақлаш тартиби ҳамда шартлари тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида».
- **МЕЪЁРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАРНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ҲОЛАТИ ТЎҒРИСИДА 2009 ЙИЛ 18 АПРЕЛДАН 24 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ.**

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

«ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИНИ ЯНАДА ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ВА РИВОЖЛАНТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА»*

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2009 йил, 21-сон, 249-модда)

ПРИЛОЖЕНИЕ N 1
к постановлению Президента РУз
от 15 мая 2009 года N ПП-1112

РАЗМЕРЫ снижения с 1 июня 2009 года тарифов на услуги по оформлению кадастровой документации

N п/п	Наименование работ и услуг по подготовке кадастровых документов	Снижение стоимости работ (в % к действующему уровню)
1	Проведение технической инвентаризации, паспортизации и оценки жилых зданий и сооружений	50
2	Обмерные работы, работы по обследованию, оценке и составлению паспорта здания (сооружения) для кадастра нежилых зданий и сооружений	50
3	Осуществление комплексных топографо-геодезических работ	40
4	Другие виды услуг, оказываемые кадастровыми службами	40

ПРИЛОЖЕНИЕ N 2
к постановлению Президента РУз
от 15 мая 2009 года N ПП-1112

ПРЕДЕЛЬНЫЕ РАЗМЕРЫ стоимости разработки архитектурно-планировочных заданий и экспертизы проектной документации объектов предпринимательства, устанавливаемые с 1 июня 2009 года

N п/п	Наименование работ и услуг	Предельные размеры стоимости работ (минимальных размеров заработной платы)
1	Разработка архитектурно-планировочных заданий на строительство и реконструкцию объектов (разработка АПЗ I и АПЗ II)	10
	в том числе для субъектов предпринимательства в сельской местности	5
2	Перевод жилых помещений в категорию нежилых (разработка АПЗ I и АПЗ II с реконструкцией или без реконструкции)	2
3	Экспертиза проектно-сметной документации	3
4	Проведение контрольно-исполнительной съемки в ходе строительства	3
5	Государственная регистрация юридических и физических лиц, занимающихся предпринимательской деятельностью	2
6	Проведение экологической экспертизы (по категориям воздействия на окружающую среду):	
6.1	по I категории (высокий риск)	50
6.2	по II категории (средний риск)	30
6.3	по III категории (низкий риск)	15
6.4	по IV категории (локальное воздействие)	1

*Қарор «Норма маслаҳатчи»нинг 2009 йил 25 майдаги 22 (203)-сонида эълон қилинган. Иловалар рус тилида берилди.

**СУД ҲУЖЖАТЛАРИ ВА БОШҚА ОРГАНЛАР ҲУЖЖАТЛАРИНИ МАЖБУРИЙ
ИЖРО ЭТИШДА ХАТЛАНГАН ВА ОЛИБ ҚЎЙИЛГАН МОЛ-МУЛКНИ САҚЛАШ
ТАРТИБИ ҲАМДА ШАРТЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА**

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2009 йил, 19-20-сон, 236-модда)

«Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 55-моддасига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини мажбурий ижро этишда хатланган ва олиб қўйилган мол-мулкни сақлаш тартиби ҳамда шартлари тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Адлия вазيري Р.А.Мухитдинов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг Бош вазيري
Ш.МИРЗИЁЕВ.**

Тошкент ш.,
2009 йил 8 май
132-сон.

Вазирлар Маҳкамасининг
2009 йил 8 майдаги 132-сон қарорига
ИЛОВА

**СУД ҲУЖЖАТЛАРИ ВА БОШҚА ОРГАНЛАР ҲУЖЖАТЛАРИНИ МАЖБУРИЙ ИЖРО ЭТИШДА
ХАТЛАНГАН ВА ОЛИБ ҚЎЙИЛГАН МОЛ-МУЛКНИ САҚЛАШ ТАРТИБИ ҲАМДА ШАРТЛАРИ ТЎҒРИСИДА
НИЗОМ**

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Ушбу Низом «Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 55-моддасига мувофиқ суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини мажбурий ижро этишда хатланган ва олиб қўйилган мол-мулкни сақлаш тартиби ҳамда шартларини белгилайди.

Давлат даромадига ўтказилган мол-мулкни сақлаш алоҳида қонун ҳужжатида белгиланган тартибда амалга оширилади.

2. Мол-мулкни хатлаш мол-мулкни рўйхатга олишдан, уни тасарруф қилиш ман этилганлигини эълон қилишдан, зарур ҳолларда эса, мол-мулкдан фойдаланиш ҳуқуқини чеклашдан, уни олиб қўйиш ёки сақлашга топширишдан иборатдир. Чеклашнинг турлари, ҳажми ва муддатларини ҳар бир муайян ҳолда мол-мулкнинг хусусиятини, унинг мулкдори ёки эгаси учун аҳамиятини ҳисобга олиб, суд ижрочиси белгилайди.

3. Хатлаш:

ундирувчига олиб бериладиган ёки реализация қилинадиган қарздорнинг мол-мулки сақланишини таъминлаш мақсадида;

жавобгарга тегишли бўлиб, унинг ўзида ёки бошқа шахсларда турган мол-мулкни хатлаш тўғрисидаги суд ажрими ижро этилаётганда қўлланади.

4. Хатланган мол-мулкни олиб қўйиб, реализация қилиш учун топшириш суд ижрочиси томонидан белгиланган муддатда, бироқ хатлангандан кейин камида уч иш кунидан сўнг амалга оширилади.

Суд ижрочиси муайян ижро ишини юритиш ҳолатларидан келиб чиқиб, мол-мулкни хатлаш билан бир вақтда ушбу мол-мулкни ёки унинг айрим ашёларини олиб қўйишга ҳақли.

5. Қарздорнинг хатланган мол-мулкни тасарруф қилиш юзасидан суд ижрочисининг тақиқини бузиш ёки ундан фойдаланиш ҳуқуқининг чекланганлигига риоя қилмаслик қонун ҳужжатларида назарда тутилган жавобгарликка сабаб бўлади.

II. САҚЛАШ УЧУН ТОПШИРИШ

6. Хатланган ва олиб қўйилган мол-мулк куйидагиларни сақловчи сифатида белгилаган ҳолда сақлаш учун топширилиши мумкин:

қарздорни, ундирувчини, уларнинг вакилларини, қарздор ёки ундирувчинининг вояга етган оила аъзоларини (жисмоний шахс бўлган қарздор ёки ундирувчи учун), юридик шахснинг ходимини (юридик шахс бўлган қарздор

ёки ундирувчи учун);

фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи вакилини; сақлаш учун махсус шарт-шароитларни талаб қиладиган мол-мулкни (автомототранспорт воситаси, дори-дармонлар, заргарлик буюмлари ва бошқаларни) хатлаб қўйишда мол-мулкни масъулиятли сақлашнинг белгиланган нормаларига мувофиқ махсус омборхона бинolari, асбоб-ускуналар ва шарт-шароитларга эга бўлган бошқа ташкилотларнинг вакилини;

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаменти (кейинги ўринларда Суд департаменти деб аталади) органларининг мол-мулкни реализация қилиш бўйича хизматлар кўрсатиш юзасидан шартномалар тузилган ва мол-мулкни сақлаш учун тегишли биноларга эга бўлган савдо ташкилотларини.

7. Хатланган мол-мулкни муайян сақловчига сақлашга бериш масаласи суд ижрочиси томонидан ҳар бир ҳолатда уни рўйхатга олишда, энг аввало, мол-мулкнинг сақланишини таъминлаш учун зарур шарт-шароитлар мавжудлигидан, мол-мулкнинг ўзлаштирилишига, растрата қилинишига, яширилишига, нобуд қилинишига, унга шикаст етказилишига йўл қўймасликдан ёки бошқача тарзда мол-мулкнинг миқдор, сифат ва қиймат тавсифининг ўзгаришидан, шунингдек ушбу мол-мулк билан боғлиқ кейинги ижро хатти-ҳаракатларини амалга оширишда етказилиши мумкин бўлган ҳар хил тўсиқларнинг олдини олишдан келиб чиққан ҳолда ҳал қилинади.

8. Қарздорнинг мол-мулки сақлаш учун сақловчига мол-мулкнинг хатлаш далолатномасига имзо қўйдирган ҳолда топширилади.

9. Автомототранспорт воситаси хатланган тақдирда суд ижрочиси ушбу мол-мулкдан бошқа шахсларнинг фойдаланишини ва бошқача тарзда тегилишини чеклашни (муҳраб қўйишни) таъминлаши шарт.

Автомототранспорт воситалари суд ижрочиси томонидан белгиланадиган уларнинг сақланиши учун тегишли шарт-шароитлар таъминланадиган (ваколатли органлар, ДЙХХХ органлари ва бошқа ташкилотларнинг тўхташ жойлари, омборлари, жарима майдончалари) махсус ажратилган жойларга қўйилади.

Суд ижрочиси савдога қўйилган автоматотранспорт воситасини сақлаш жойини ўзгартиришга ва уларнинг сақланишини таъминлаш учун зарур шарт-шароитларга эга бўлган биржаларда автоматотранспорт воситаларини сақлаш жойлари мавжуд бўлган тақдирда уни биржага

сақлаш учун беришга ҳақлидир. Бунда қабул қилиш-топшириш далолатномаси тузилиб, суд ижрочиси, мол-мулкнинг сақланиши учун масъул бўлган шахс, шунингдек мол-мулкнинг сақланиши учун янгидан тайинланган масъул шахс томонидан имзоланади.

10. Қарздорнинг кўчмас мулкни хатлашда мол-мулк кўриқлашга топширилиши мумкин.

Суд департаменти органларида қарздорнинг хатланган мол-мулкка бўлган ҳуқуқлари мавжудлигини ва ҳажмини тасдиқловчи ҳужжатларнинг (хоналарда, сейфларда ва шу кабиларда), уларнинг сақланиши таъминланадиган шартларда сақланишига йўл қўйилади.

11. Хатланган мол-мулк, унинг эгаси, қарздор ёки бошқа шахсларнинг хоҳишидан қатъи назар, хатланган жойда қуйидаги ҳолларда қолдирилиши мумкин:

суд ижрочисидида мол-мулкни жойини ўзгартириш унинг шикастланишига, қийматининг камайишига олиб келиши мумкин бўлган асослар мавжуд бўлганда;

суд ижрочисидида ёки сақловчидида ушбу мол-мулкни жойини ўзгартириш имкониятининг объектив сабаблари мавжуд бўлмаганда.

Ушбу ҳолатда сақловчи хатланган мол-мулкнинг сақланишини таъминлаш учун зарур бўлган, қонун ҳужжатларига зид бўлмаган ҳар қандай хатти-ҳаракатни амалга оширишга ҳақли. Бунда суд ижрочиси мол-мулкни хатлаш далолатномасида хатланган мол-мулкнинг эгасига, қарздорга ёки учинчи шахсга хатланган ва сақлаш учун сақловчига топширилган мол-мулкдан сақловчининг тўсқинликсиз фойдаланишини таъминлаш мажбуриятини юклайди.

12. Сақловчи мол-мулкнинг сақланиши учун тегишли шарт-шароитларга риоя қилиши ва уларни таъминлаши шарт, мол-мулкни ўзлаштирган, растрата қилган, яширган, нобуд қилган ёки унга шикаст етказишга йўл қўйган тақдирда жавобгар бўлади, шу жумладан жиноий жавобгар бўлади, бу тўғрида мол-мулкни сақлашга қабул қилиб олган шахснинг имзоси билан хатлаш тўғрисидаги далолатномада (қарорда) ёзув қайд этилади ёки сақловчидан тегишли тилхат олинади.

Сақловчи шунингдек мол-мулкка нисбатан ижро хатти-ҳаракатларини амалга ошириш, шу жумладан кўздан кечириш, танишиш, баҳолаш ёки олиб қўйиш учун суд ижрочисининг хатланган мол-мулкдан фойдаланишини таъминлаши шарт.

13. Қарздорнинг мол-мулкни рўйхатга олиш пайтида аниқланиб, хатланган сўмлар ва чет эл валютасидаги пул маблағлари, қимматли қоғозлар, қимматбаҳо тошлар, олтин, кумуш, платина ва платина гуруҳидаги металллардан, қимматбаҳо тошлардан, марвариддан ясалган заргарлик буюмлари ва бошқа буюмлар, шунингдек ана шундай буюмларнинг резгилари ва алоҳида қисмлари (бўлаклари) олиб қўйилиши шарт.

14. Олиб қўйилган сўмдаги нақд пул маблағлари кейинги иш кунидан кечикмай Суд департаменти органининг депозит ҳисоб рақамига ўтказиш учун банкка топширилади.

15. Қимматли қоғозлар, валюта қимматликлари, қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик буюмлари ва бошқа рўзғор буюмлари, нодир буюмлар, асл тасвирий санъат ҳамда ҳайкалтарошлик асарлари уч иш кунни мобайнида масъулиятли сақлаш учун банкка ёки депозитарийга топширилиши керак, муайян турдаги қимматликлар музейга ёки уларнинг сақланиш шароитларини таъминловчи бошқа ихтисослаштирилган муассасага топширилиши лозимлиги тўғрисида қонун ҳужжатларида белгиланган ҳоллар бундан мустасно.

16. Почта маркалари, шу жумладан коллекция почта маркалари сақлаш учун почта алоқа ташкилотларига топширилади.

17. Тез бузиладиган, шу жумладан сақлаш муддати 72 соатгачани ташкил қиладиган озиқ-овқат маҳсулотлари, шунингдек яроқлилик муддати бир ой мобайнида тугайдиган товарлар олиб қўйилиб, истеъмолга (фойдаланиш-

га, қайта ишлашга) яроқлилигини аниқлаш учун ўтказилган экспертиза хулосаси олинган ва баҳоланган вақтдан бошлаб бир сутка давомида реализация қилиш учун топширилади. Бунда тез бузиладиган товарларни экспертизадан ўтказиш ва баҳолаш бир кун муддатда амалга оширилади.

18. Суд ижрочиси томонидан ижро хатти-ҳаракатларини амалга оширишда қарздорда қурол-яроғлар, ўқ-дорилар, наркотик воситалар, психотроп моддалар ва радиоактив материаллар борлиги аниқланган тақдирда дарҳол тегишли ҳуқуқни муҳофаза қилиш органи вакилини ушбу ҳолат юзасидан қарор қабул қилиш учун чақиради ва у етиб келгунга қадар бундай мол-мулкнинг кўриқланишини таъминлайди.

19. Сақловчининг жавобгарлиги:

мол-мулк реализация қилинган ҳолларда;

кўчмас мулк ва автотранспорт воситалари реализация қилинганда — мол-мулкни қабул қилиб харидорга топширигандан кейин;

мол-мулк белгиланган тартибда эгасига қайтарилган ҳолларда;

қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳолларда тугатилади.

III. САҚЛАШ ТАРТИБИ ВА ШАРТЛАРИ

20. Суд ижрочиси мол-мулкни сақлашга топширишда мол-мулкни тасарруф этишни тақиқлаш ва мазкур мол-мулкдан фойдаланиш юзасидан муайян чеклашларни белгилаш йўли билан сақлашнинг махсус режимини белгилайди.

21. Суд ижрочиси хатланган мол-мулкни сақлаш учун қайси сақловчига топширилган бўлса, ўша сақловчи суд ижрочисининг ёзма равишдаги розилигисиз ушбу мол-мулкдан фойдаланиши мумкин эмас. Банкка ёки депозитарийга масъулиятли сақлаш учун топширилган мол-мулк бўйича, шунингдек мол-мулкнинг хоссаларига кўра, ундан фойдаланиш унинг йўқ бўлиб кетишига ёки қиммати пасайишига олиб келган тақдирда, суд ижрочиси бундай розиликни беришга ҳақли эмас. Агар мазкур мол-мулкдан фойдаланиш унинг сақланишини таъминлаш учун зарур бўлса, суд ижрочисининг розилиги талаб этилмайди.

22. Хатланган ва олиб қўйилган мол-мулкни уни бузилишига ва (ёки) кейинчалик сотиб бўлмайдиган аҳволга олиб келиши мумкин бўлган ҳолатда сақлашга қўйиш тақиқланади. Бу ҳолда суд ижрочиси мол-мулкни зарур ҳолатда сақлаш бўйича кечиктириб бўлмайдиган чоратадбирлар кўради.

23. Суд ижрочиси хатланган ва сақлашга топширилган мол-мулкни ленталардан, шу жумладан ўзи ёпишувчи ленталардан фойдаланиб, қулфларни алмаштириб ва бошқа усуллар билан муҳрлаб қўйиш йўли билан бошқа шахслар томонидан фойдаланишни ва бошқача тарзда у билан муносабатда бўлишни чеклаб қўйилишини таъминлаш чора-тадбирларини кўришга ҳақли. Мол-мулкка унинг хатлашда турганлигини билдирувчи махсус маълумотлар, шунингдек фарқловчи белгилар қўйилишига йўл қўйилади.

24. Зарур ҳолларда суд ижрочиси хона ва омборларни, шу жумладан уларга хатланган мол-мулк сақлаш учун жойлаштирилганда ёки суд ижрочиси томонидан мазкур хоналар ва омборлардан фойдаланишни тақиқлаш тўғрисида қарор қабул қилинган ҳолларда муҳрлаб қўйишга ҳақли. Хона ва омборларни муҳрлаб қўйиш тўғрисида ёки улардан фойдаланишни тақиқлаш тўғрисида қарор қабул қилишда суд ижрочиси қарздорнинг ёки бошқа шахснинг ушбу хонадаги ва хатланмаган бошқа мол-мулкдан фойдаланиш имкониятини ҳисобга олади.

Суд ижрочиси ва бошқа шахслар хатланган мол-мулкка сақловчи иштирокида йўл қўйилиши мумкин. Хатланган мол-мулкка нисбатан ижро хатти-ҳаракатларини амалга ошириш пайтида, шу жумладан мол-мулкни кўздан кечириш, танишиш, баҳолаш ва олиб қўйиш вақтида сақловчининг иштирок этиши мумкин бўлмаган тақдирда мол-

мулкка ва хонани очишга суд ижрочисининг ва икки нафар гувоҳнинг иштирокида рухсат этилади, бу ҳақда тегишли далолатнома тузилади.

IV. САҚЛАШ УЧУН ҲАҚ ТЎЛАШ ТАРТИБИ

25. Сақловчи, агар қарздор унинг ўзи ёки унинг оила аъзолари (қарздор юридик шахс бўлса, — унинг ходими) бўлмаса, сақлаганлиги учун тегишли ҳақ олади. Сақловчининг мол-мулкни сақлаш учун қилган зарур харажатлари ҳам мазкур мол-мулкдан фойдаланиш орқали амалда олган фойдаси чегириб ташланган ҳолда қопланади.

Ижро хатти-ҳаракатларини амалга ошириш бўйича хатланган ва қарздордан олиб қўйилган мол-мулкни сақлаш харажатлари, шунингдек уларни ташкил этиш учун сарфланган маблағлар «Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 77-моддасида белгиланган тартибда қопланади.

26. Ушбу Низомнинг 25-бандида назарда тутилган харажатлар ҳужжатлар билан тасдиқланган бўлиши шарт.

27. Бюджет ташкилотларидан пул маблағларини ундириш ва алиментларни, майиб бўлганлик ёки соғлиққа бошқача тарзда шикаст етказганлик натижасида, боқувчининг вафоти натижасида етказилган зарарларни ундириш тўғрисидаги ижро ҳужжатлари бўйича хатланган автотототранспорт воситаларини ваколатли органларнинг ва ДЙХХХ органларининг тўхташ жойларида, омборларида ва жарима майдончаларида сақлаганлик учун тўлов ундирилмайди.

V. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

28. Ушбу Низомнинг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўладилар.

29. Ушбу Низомни қўлланиш бўйича пайдо бўладиган низолар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ ВАЗИРЛИКЛАР, ДАВЛАТ ҚЎМИТАЛАРИ ВА ИДОРАЛАРНИНГ НОРМАТИВ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАРИНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ҲОЛАТИ ТЎҒРИСИДА 2009 ЙИЛ 18 АПРЕЛДАН 24 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

I. ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИЛДИ:

1. «Кредит уюшмаларида бухгалтерия ҳисоби ҳисобва-
рақлари режасини тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2009 йил 14 мартдаги 6/4-сонли қарори.

2009 йил 20 апрелда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1944 (2009 йил 21 июлдан кучга киради).

2. «Суғурталовчиларнинг молиявий ҳисобот шакллари-
ни ва уларни тўлдириш бўйича қоидаларни тасдиқлаш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 2009 йил 19 мартдаги 37-сонли буйруғи.

2009 йил 20 апрелда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1945 (2009 йил 30 апрелдан кучга киради).

3. «Ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик қайта жиҳозлашни амалга оширувчи хўжалик субъектлари томонидан имтиёзларни қўллаш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартишлар киритиш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Давлат божхона қўмитасининг 2009 йил 1 апрелдаги 39, 66, 2009-3, 01-02/8-1-сонли қарори.

2009 йил 20 апрелда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат

рақами 1688-1 (2009 йил 30 апрелдан кучга киради).

4. «Суғурталовчилар молиявий-хўжалик фаолиятининг бухгалтерия ҳисоби Счётлар режасига ўзгартиришлар киритиш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 2009 йил 19 мартдаги 36-сонли буйруғи.

2009 йил 23 апрелда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1813-1 (2009 йил 3 майдан кучга киради).

5. «Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерия ҳисобининг миллий стандарти (6-сонли БХМС) «Ижара ҳисоби»ни тасдиқлаш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 2009 йил 6 апрелдаги 41-сонли буйруғи.

2009 йил 24 апрелда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1946 (2009 йил 4 майдан кучга киради).

6. «Хориждан келтирилган дори воситаларининг сифат назорати тўғрисидаги буйруқни ўз кучини йўқотган деб топиш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг 2009 йил 10 апрелдаги 108-сонли буйруғи.

2009 йил 24 апрелда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 995-1 (2009 йил 4 майдан кучга киради).

II. ДАВЛАТ РЕЕСТРИДАН ЧИҚАРИЛДИ:

«Хориждан келтирилган дори воситаларининг сифат назорати тўғрисида»ги буйруқ. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланган

(рўйхат рақами 995, 2000 йил 29 декабрь).

Адлия вазирининг 2009 йил 24 апрелдаги 103-мх-сонли буйруғи билан реестрдан чиқарилди.

Мазкур ҳужжат қонунчиликка ўзгартиришлар киритилиши ва/ёки янги норматив-ҳуқуқий ҳужжат қабул қилиниши муносабати билан давлат реестридан чиқарилди.

III. ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИЛИШИ ЛОЗИМ ЭМАС:

«Нефтни қайта ишлаш корхоналари учун саноат хавф-сизлиги қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги буйруқ. «Саноатконтехназорат» давлат инспекцияси бошлиғи то-

монидан тасдиқланган.

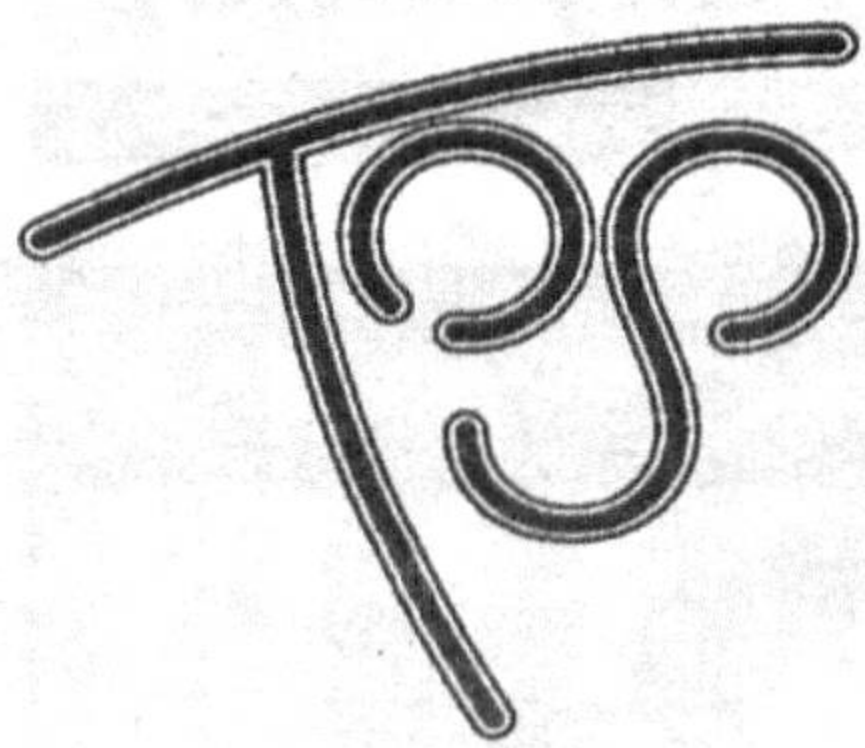
Адлия вазирлиги билан келишилган ҳолда ушбу ҳужжат техник ҳужжат деб топилди.

Мазкур ҳужжат белгиланган тартибда кўрсатилган идора томонидан тасдиқланиб, кучга киритилиши мумкин.

Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим бўлмаган ҳужжатлар қонун ҳужжатларига зид бўлган қоидаларни ўз ичига олмаслиги лозим.

Маълумотлар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг Идоравий-меъёрий ҳужжатларни давлат рўйхатидан ўтказиш бошқармаси томонидан тайёрланди.

Саволлар ва таклифлар учун телефонлар: 233-38-67, 232-00-28.

TOP

ЭНГ ЯХШИСНИ ТОП!

«Норма маслаҳатчи» N 24 (205) 2009 йил 8 июнь

SANAY Co.Ltd

«SANAY» ҚК Хитой ва Италияда ишлаб чиқарилган юқори сифатли

КАФЕЛЬ

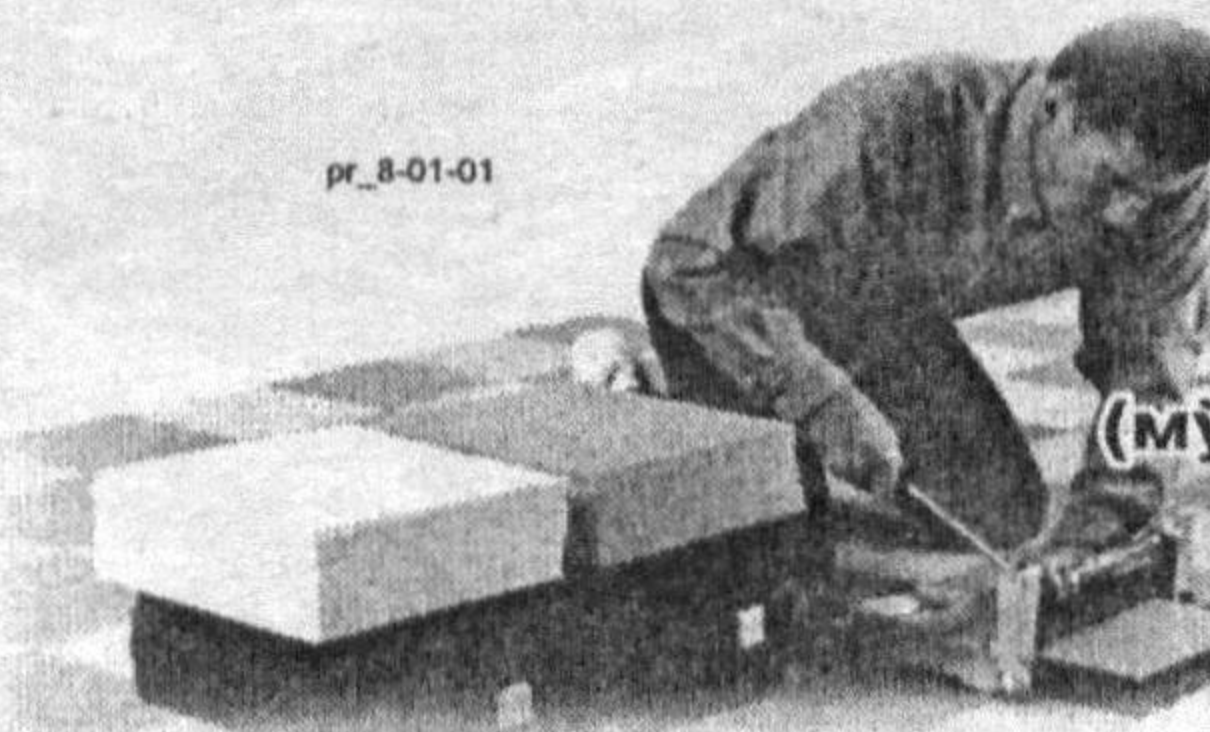
сотади, ўлчами 60x60, 45x45, 40x40

Буюртма бўйича Хитойдан ҳар қандай усқунани етказиб берамиз

Товар сертификатланган
Хизматлар лицензияланган

Тошкентдаги
омбордан сотилади

Тўлов – исталган
шаклда

Тошкент ш., Ҳамза тумани,
Султонали Машҳадий кўч., 210
(мўлжал – шампан винолари заводи).
Тел: 269-44-66, факс 269-44-33,
Уяли +99893 375-56-58.
E-mail: sanay_uz@yahoo.com

**Бўлғуси тақдимот маросимлари,
кўргазмалар,
матбуот анжуманлари ҳақидаги
матбуот-релизларни,
хабарнома-таклифномаларни
«Норма маслаҳатчи» тахририятининг
реклама хизматига
237-51-33 телефон-факси орқали
жўнатишингиз мумкин.**

«TOSOL-N» МЧЖ

АНТИФРИЗ ИШЛАБ ЧИКАРАДИ

Ички ёниш двигателлари учун
СОВУТУВЧИ СУЮКЛИК

СС МАРКАЛАРИ

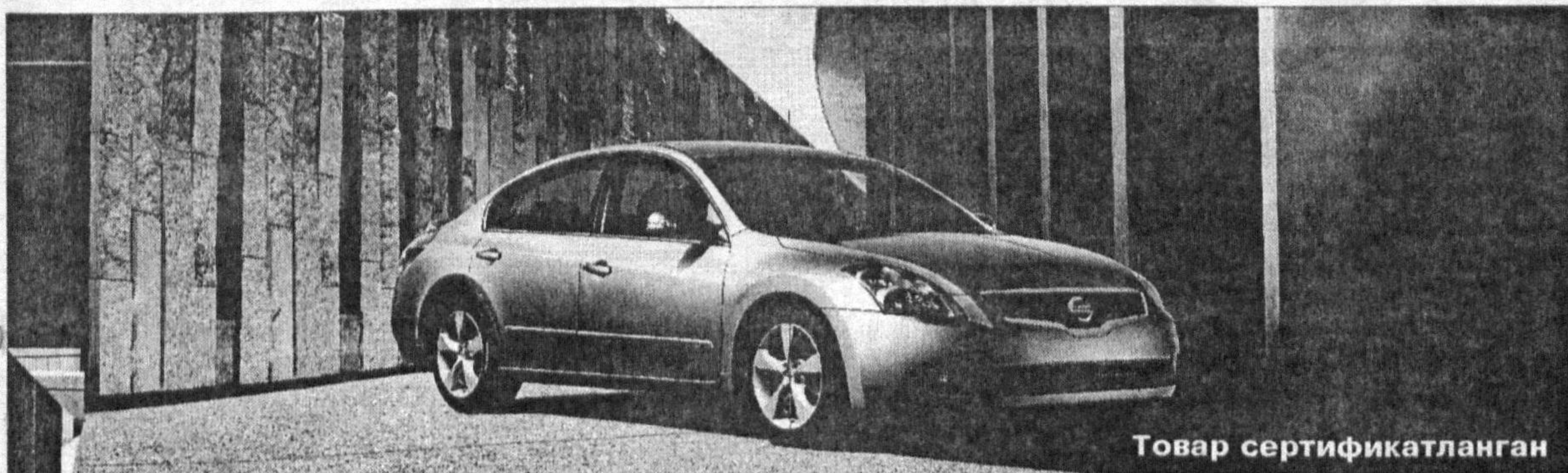
TOSOL-A30, A40, A65, TOSOL-AM концентрат Ушбу маҳсулот этиленгликоль асосида тайерланади, шунингдек ASTM D 3306-79 антифризи (АҚШ) аналогига ҳисобланади ва металлга энг кам коррозия таъсири кўрсатади. Товар миқдор хоҳишига қараб **5 кг, 20 кг** лик идиш ва **200 литрлик** бочкаларга қадоқланади.

(Тўлов НАҚД ПУЛСИЗ ҲИСОБ-КИТОБ БЎЙИЧА

Манзилмиз: Тошкент ш., Исмоил ота кўч., 1

Тел.: 300-64-14, 140-03-81, 268-14-26, 127-92-42

Товар сертификатланган

Товар сертификатланган

ALTIMA

Nissan Altima. Автомобилнинг юқори сифати, замонавий дизайни ва функционал имкониятлари жаҳон бозорида эътироф этилган. Тақомиллаштирилган «Ниссан Алтима» салонга ички безак берилиши ва функционал жиҳозланиши билан ажралиб туради.

SHIFT_the way you move

Нархи 24 500\$ дан бошлаб* кафолат 1 йил ёки 20 000 км юриш + COVFA

Premium Auto ☎ 295 88 77

*Нархлар божхона тўловларини ҳисобга олмасдан кўрсатилган

Ўзбекистондаги
Nissan расмий
дистрибьюторидан
маҳсус таклиф

Das Auto

Ташкилот бутун модель қаторини сотади

Тўлов – исталган шаклда

Омборда мавжуд

Товар сертификатланган

☎ (+99890) 317-67-97, 320-50-00, (+99871) 140-00-61

AGATA IMPREX LTD

компьютерлар, серверлар, ноутбуклар, принтерлар, сканерлар, кфу ва кўплаб бошқа усқуналар...

TOSHIBA
Leading Innovation»

ЯНГИ
ТОВАРЛАР

Satellite
L300-23C
L300-22L

РАСМИЙ ДИСТРИБЬЮТОР ВА КАФОЛАТЛИ СЕРВИС МАРКАЗИ

Идеал иш ва яхши ҳордиқ чиқариш учун

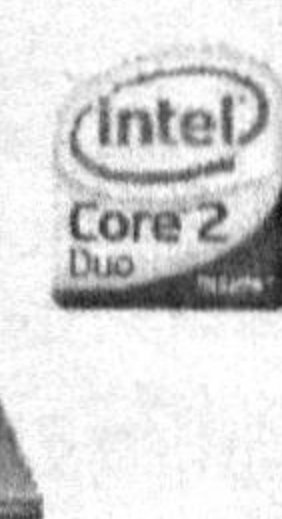
A200-1M5
A200-1S5
A200-11W
A200-1J3

M100-233

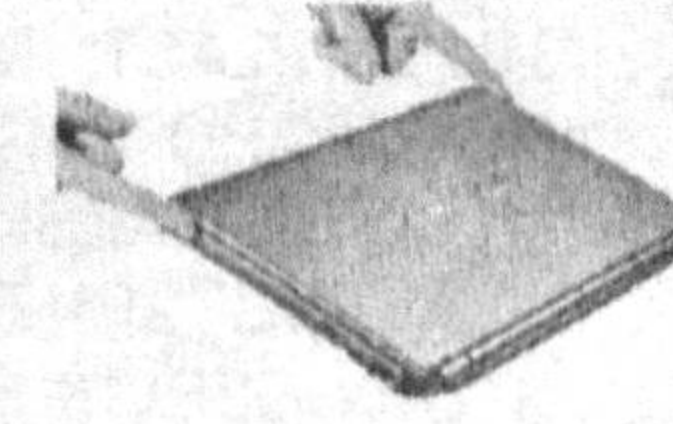

A8-104

G30-211

ШУНИНГДЕК

PORTÉGE R500-10J

оғирлиги
879 г

КЎРГАЗМА САЛОНИМИЗГА ТАШРИФ БУЮРИНГ

Тошкент ш., Шаҳрисабз кўч., М-1 «Б»

E-mail: agata@agatagroup.com

www.agatagroup.com

*Товар сертификатланган

КОРПУСЛИ МЕБЕЛЬ

ТАНЛОВИНГИЗГА КЎРА...
ШКАФЛАР, КУПЕ ШКАФЛАР,
ГАРДЕРОБЛАР, ОШХОНАЛАР
МЕБЕЛИ, ЁТОҚХОНАЛАР
МЕБЕЛИ, ОФИС МЕБЕЛИ,
МДФ ЭШИКЛАР

буюртмага тайерлаш

Т.: 746-80-72

127-80-72

РЎЙХАТЛАР

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2009 йил 20 майдаги 10-0914/6477-сонли ҳал қилув қарорига асосан Юнусобод туманидаги «DILALI SAVDO EXPORT IMPORT» МЧЖ банкрот деб топилган. Кредиторларнинг 2-йиғилиши 2009 йил 19 июнь соат 15.00 да Тошкент ш., А.Темур кўчаси, 95-уй, Юнусобод туман ДСИ биносида ўтказилди. Корхонага нисбатан талаб ва таклифлар Тошкент ш., А.Темур кўчаси, 95-уй, Юнусобод туман ДСИ биноси, 2-қават, 17-хонада қабул қилинади. Тел. 235-74-88.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2009 йил 22 майдаги 10-0920/6814(19)-сонли ҳал қилув қарорига асосан Собир Раҳимов туманидаги «ART-VarKamol» МЧЖ банкрот деб топилган ва тугатиш жараёни бошланган. Тугатиш бошқарувчиси этиб Собир Раҳимов туман ДСИ ходими С.Саидрахмедов тайинланган. Мазкур корхонанинг думалоқ муҳр ва учбурчакли штамплари бекор қилинади. Ушбу корхонага алоқадор шахслар

ва корхоналар 2 ой давомида ўз аризалари билан муружаатларини Тошкент ш., Қорасарой кўчаси, 269-уй, Собир Раҳимов туман ДСИ биноси, 116-хонага билдиришлари мумкин.

Тошкент вилояти хўжалик судининг 2009 йил 17 мартдаги 11-00906/2391(19)-сонли ажримига асосан Зангиота туманидаги хусусий тадбиркор «Йўлдошев Баҳром Исломович» соддалаштирилган тартибда банкрот деб эътироф этилган ва ягона Давлат реестридан чиқариш белгиланган. Тугатиш бошқарувчиси этиб Зангиота туман ДСИ ходими Ш.Латипов тайинланган. Ушбу тадбиркорга тегишли таъсис ҳужжатлари, Давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳномаси, думалоқ муҳр ва бурчак штамплари ҳамда бошқа ҳужжатлар бекор қилинади. Ушбу корхонага алоқадор шахслар ва корхоналар 1 ой давомида ўз муружаатларини қуйидаги манзилга билдиришлари мумкин: Зангиота тумани, Эшонгузар Қ.Ф.Й., Охунбобоев кўчаси, 23-уй, Зангиота туман ДСИ биноси. Тел. 270-70-31.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2009 йил 3 июндаги ажримларига асосан Собир Раҳимов туманидаги соддалаштирилган таомилда банкрот деб иш юритиш ва кузатув жараёни бошланган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	Ажрим рақами
«Miss Barno-Trade» ХК	10-0913/8877
«Asqar-Quruvchi» МЧЖ	10-0913/8876
«Indafs-Savdo» МЧЖ	10-0913/8875
«Simona-Biznes» МЧЖ	10-0913/8878
«Gros Biznes Plus» МЧЖ	10-0913/8873
«Zamonaviy Ta'lim Sistemalari» МЧЖ	10-0913/8880

Мазкур корхоналар бўйича муваққат бошқарувчи этиб Собир Раҳимов туман ДСИ ходими С.Саидрахмедов тайинланган. Кредиторларнинг 1-йиғилиши 2009 йил 9 июнь соат 14.00 да Тошкент ш., Қорасарой кўчаси, 269-уй, Собир Раҳимов туман ДСИ биноси, 111-хонада бўлади. Саддалаштирилган тартибда банкротлиги иши

2009 йил 17 июнь соат 14.00 да Тошкент шаҳар хўжалик суди биносининг 2-қаватидаги 4-суд залида бўлади.

Тошкент вилояти хўжалик судининг 2009 йил 25 майдаги 11-0906/6229-сонли ажримига асосан Зангиота туманидаги «QURILISH MOLLARI BOZORI» МЧЖ соддалаштирилган тартибда банкрот деб эътироф этилган ва ягона Давлат реестридан чиқариш белгиланган. Тугатиш бошқарувчиси этиб Зангиота туман ДСИ ходими Ш.Латипов тайинланган. Ушбу корхонанинг таъсис ҳужжатлари, Давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳномалари, думалоқ муҳр ва бурчак штамплари ҳамда бошқа ҳужжатлар бекор қилинади. Ушбу корхонага алоқадор шахслар ва корхоналар 1 ой давомида ўз муружаатларини қуйидаги манзилга билдиришлари мумкин: Зангиота тумани, Эшонгузар Қ.Ф.Й., Охунбобоев кўчаси, 23-уй, Зангиота туман ДСИ биноси. Тел. 270-70-31.

“Интеграл стар” ХК таклиф қилади

ЕҒОЧ-ТАХТА МАТЕРИАЛЛАРИ

ассортиментда

Хизматлар лицензияланган
Товарлар сертификатланган

Тўлов - исталган шаклда

Тел. 104-84-10, 303-16-46 факс 274-66-77

Ташкилот нақд пулсиз ҳисоб-китоб бўйича қуйидагиларни сотади

ЛИФТЛАР 100 дан 5000 кг гача

ТИҚИНЛИ АРМАТУРА: ЗУЛФИНЛАР, ВЕНТИЛЛАР, ЗАТВОРЛАР, КЛАПАНЛАР

- Дизель кўчма электростанцияси 60 кВт
- ВКР, ВО, ВЦ, “Самал” вентиляторлари
- Электр ва қўл насослари
- КТЦ sanoat кондиционерлари
- Электроталлар, кран-балкалар
- Муз генератори
- “Россиянка” электр плиталари (4 конфоркали ва духовка)
- Зангламас қувурлар 057, эни 4 мм, 010, эни 2 мм
- Кир ювиш барабани, ФЯР, ФПУ ҳаво филтрлари
- КИД, КВУ, ГРП-40 клапанлари
- Ўт ўчирувчилар қўлқоплари, колонкалар ва гидрантлар

E-mail: kaspi64@bk.ru, тел.: 273-95-90, 175-81-56 (ўзали), тел./факс 273-83-86

Техник туз 1-2 навли

Титан диоксиди

625 кг дан R-206, 25 кг дан R-203

т/ф: 281-35-61, 255-76-74, 254-94-95,
e-mail: vklim_70@mail.ru

РҲЙХАТЛАР

*Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2009 йил 11 майдаги қарорларига асосан Мирзо Улуғбек туманидаги тугатилаётган корхоналар РҲЙХАТИ

Корхона номи	СТИР
“AL ASVAD”	204437554
“LIDA GROUP”	300872964
“MUBORAKS MEDIA”	300866132
“GERONTO OPTIMAL”	300578894
“ATCK”	204654340
“MAKBILD COMPANY”	300859006
“AKARU SERVIS”	206434257
“SOFT PLASTIC”	300734408
“GEOZEMMAR KKADASTR”	300811952
“VINTEK-SAVDO-SERVIS”	206607364
“INASER”	204741479
“VOYAGE TOUR”	300700687
“DYNAMIKAL DIMENSION”	205044047
“GAZ GARANT SERVIS”	300637471
“TARGET TRADE BUSINESS”	206736893
“BAZAROV BIZNES”	300533436
“VARS-PROM”	300424714
“SAIDA-BONU SERVICE”	300680864
“BALKAN USTE”	300838830
“UKRTEXMASH-TRADE”	205507861
“TRANS GEO BASER”	300611648
“LION GOLD SERVIS”	300063998
“KRIANRS PLUS”	300583304
“STOMO LYUKS ORION”	300728058

Мазкур корхоналарнинг думалоқ муҳр ва бурчак штамплари, корхона рўйхатдан ўтган таъсис ҳужжатлари ва рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳномалари бекор қилинади. Корхоналарнинг дебитор ва кредиторлари даъволари 2 ой муддат мобайнида Тошкент ш., Мустақиллик шохўчаси, 122-уй манзилгоҳи бўйича Олти ой ва ундан ортиқ вақт мобайнида фаолият кўрсатмаётган корхоналарнинг фаолиятини тугатиш комиссияси томонидан қабул қилинади.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2009 йил 25 майдаги 10-0911/7029-сонли ҳал қилув қарорига асосан Чилонзор туманидаги “Azia Metal Invest” МЧЖ ҳамда 10-0911/7030-сонли ҳал қилув қарорига асосан “Kontinent trading” МЧЖ банкрот деб эълон қилинган ва тугатишга оид ишлар бошланган. Мазкур корхоналар бўйича тугатиш бошқарувчиси этиб Чилонзор туман ДСИ ходими Ш.Шоҳидов тайинланган. Корхоналарнинг думалоқ ва бурчак шаклидаги муҳр ва штамплари бекор қилинди. Ушбу корхоналарга алоқадор шахс ва корхоналар 2 ой давомида ўз мурожаатларини Тошкент ш., Бунёдкор кўчаси, 51а-уй, Чилонзор туман ДСИ биносига билдиришлари мумкин. Тел.: 276-98-22, 276-98-24.

*Сергели туманидаги белгиланган муддатда ҳисобрақамини очмаган ва ўз фаолиятини юритмаганлиги сабабли тугатилаётган корхоналар РҲЙХАТИ

Корхона номи
“TELEKOM LYUKS SERVIS” ХК
“TSOY VIOLETTA” ХК
“OLIV SIFAT BARAKA BIZNES” ХК
“STREETRACER” ХК
“GULFUZ GOLD BIZNES” ХК
“ISLON-NOR KOMMUNAL”
“NUROBOD SERVIS” ХК
“NURMAT BIZNES” МЧЖ
“DO‘STLIK YULDUZI BIRINCHI” УЖМШ
“KOMMUNAL SPUTNIK BIRINCHI” УЖМШ
“SABINA KOMMUNAL TA‘MIRLASH” УЖМШ
“NASLIYOT SINO” МЧЖ
“SARHAD MEDIA” МЧЖ
“FATHULLO IMKON” МЧЖ
“GAVHAR ROHAT” МЧЖ
“TIMUR PLAST” МЧЖ
“REAL BANO BARAKA” МЧЖ
“MELISSA MAKSI” МЧЖ
“UZAVTOLITSENZIYA”
“STORY SERVIS SERGELI” МЧЖ
“KARVON GO‘SHT” ШК
“AMIRA NURTEKHNIKA” МЧЖ
Мазкур корхоналарнинг муҳр ва штамплари бекор қилинади.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2009 йил 2 июндаги 10-0917/7685-сонли ҳал қилув қарорига асосан Мирзо Улуғбек туманидаги “TOSHQURILISHMONTAJ” МЧЖ ҳамда 10-0917/7686-сонли ҳал қилув қарорига асосан “ATSK” КК банкрот деб эътироф этилди ва тугатишга оид иш очилди. Тугатиш бошқарувчилари этиб Мирзо Улуғбек туман ДСИ ходимлари Ж.Алимов ва С.Қаҳҳоров тайинланган. Мазкур корхоналарнинг топширилмаган думалоқ муҳр ва бурчак штамплари, корхоналар давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги қарорлари ва таъсис ҳужжатларининг асл нусхалари бекор қилинди. Ушбу корхоналарга нисбатан талаб ва таклиф, эътирозлар эълон чиққан кундан бошлаб 1 ой давомида тугатиш комиссияси томонидан Тошкент ш., Раҳматуллин кўчаси, 314-уй, Мирзо Улуғбек туман ДСИ биноси, 209-хонада қабул қилинади. Тел. 262-17-82.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2009 йил 2 июндаги 10-0907/8831-сонли ахримига асосан Яккасарой туманидаги “ZIYO-NUR-HILOL” МЧЖ (юридик манзили: Кушбеги кўчаси, 14-уй, 171-хонадон) банкрот деб эътироф этишга оид иш юритилиб, кузатув жараёни бошланган. Мазкур корхона бўйича муваққат бошқарувчиси этиб Яккасарой туман ДСИ ходими А.Жумаев тайинланган. Кредиторларнинг 1-йиғилиши 2009 йил 15 июнь соат 11.00 да Тошкент ш., Фарҳод кўчаси, 6а-уй, Яккасарой туман ДСИ биноси, 307-хонада ўтказилади ва кузатув ишлари ушбу манзилда давом этади. Тел. 250-70-87. Банкротлик ишини суд мажлисида кўриш 2009 йил 16 июнь соат 10.00 да Тошкент ш., Фарҳод кўчаси, 6а-уй, Яккасарой туман ДСИ биносига бўлиб ўтадиган сайёр суд тарикасида кўрилади.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2009 йил 26 майдаги 10-0915/7815-сонли ҳал қилув қарорига асосан Сергели туманидаги “ZARIBDOR SAVDO SERVIS” МЧЖ банкрот деб эълон қилинди. Тугатиш бошқарувчиси этиб Сергели туман ДСИ ходими Э.Нарманов тайинланди. Корхонага тегишли бурчак тамгалари ва таъсис ҳужжатлари бекор қилинади. Кредиторлар эълон чиққан кундан бошлаб 2 ой давомида қуйидаги манзилга мурожаат этишлари мумкин. Тошкент ш., Сергели тумани, 3-мавзе, Янги Сергели кўчаси, 6а-уй, Сергели туман ДСИ биноси, 6-хона. Тел.: 257-77-70, 257-74-51.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2009 йил 15 майдаги 10-0917/69329(19)-сонли ҳал қилув қарорига асосан Юнусобод туманидаги “NEMA” КК банкрот деб эълон қилинган. Кредиторларнинг 2-йиғилиши 2009 йил 11 июнь соат 15.00 да Тошкент ш., А.Темур кўчаси, 95-уй, Юнусобод туман ДСИ биносига ўтказилади. Корхонага нисбатан талаб ва таклифлар Тошкент ш., А.Темур кўчаси, 95-уй, Юнусобод туман ДСИ биноси, 2-қават, 3-хонада қабул қилинади. Тел. 235-87-76.

Иқтисодий-ҳуқуқий газета
НОРМА МАСЛАХАТЧИ

СОЛИКЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ
ХУҚУҚ

БОШ МУҲАРРИР
ФАРҲОД ҚУРБОНБОВ

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
100000, Тошкент ш.,
Х.Олимжон майд., 10а.
E-mail: sbxahbor@mail.ru

ТАЪСИСЧИ “Norma Hamkor” МЧЖ

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида рўйхатга олинди.
Рўйхат рақами 0074.

Нашр учун масъул:
Нодир Алимов

Муаллифлар фикри доим ҳам тахририят нуқтаи-назарига мос келмайдими. Чоп этилган тавсиялар, тушунтиришлар, жумалар, фактлар, статистик маълумотлар, реклама эълонларининг аниқлигига жавобгарлик материал муаллифи зиммасига юкланади.

Тахририят оғоҳлантирадиги, газетамизда мавжуд ахборотдан фойдаланганлик, фойдаланмаганлик ёки мувофиқ равишда фойдаланмаганлик билан боғлиқ ҳар қандай ҳаракатлар ва/ёки оқибатлар учун тахририят жавобгар эмас. Тахририят муштарийлар билан ёзишиб туриш имкониятига эга эмас.

“Norma maslahatchi” да эълон қилинган материалларни тўлиқ ёки қисман кўчириб босиш, электрон ва бошқа манбаларда кўпайтириш, тарқатишга фақат “Norma” МЧЖ билан тузилган шартнома асосида йўл қўйилади.

Газета тахририят томонидан тайёрланган диапозитивлар ёрдамида “TOPPRINT” МЧЖ босмахонасида босилди (Тошкент ш., Миробод тумани, Толмарижон (Фетисов) кўч., 1/1).
Буяртма 129 Алади 5992. Баҳоиси келишилган нархда
Газета 2009 йил 5 июнда соат 19.30 да топширилади.
ISSN 2010-5223